

De Fabel van de illegaal

krant tegen racisme

nr. 91

voorjaar

2008

www.defabel.nl

Nieuwe wet voor medische zorg aan illegalen schiet tekort

Illegalen hebben net als Nederlanders recht op medische zorg, aldus het in december 2007 verschenen rapport “Arts en vreemdeling” van de commissie Medische zorg. Een nieuw wetsvoorstel van minister van Volksgezondheid Ab Klink houdt onvoldoende rekening met dit verheugende standpunt uit de medische hoek.

Met de invoering van de Koppelingswet in 1998 werden illegalen uitgesloten van vrijwel alle rechten en voorzieningen. De regering wilde de gezondheidszorg aan illegalen eerst strikt beperken tot spoedeisende gevallen. Maar na kritiek werd dat uitgebreid tot “medisch noodzakelijke zorg”. Toch bleven overheid en hulpverleners de zorg aan zieke illegalen altijd smaller opvatten dan de zorg aan verzekerde patiënten. Ook de toegang tot medische zorg is door de wettelijke en maatschappelijke uitsluiting steeds moeilijker geworden. Artsen vragen zich af of ze illegalen wel mogen behandelen en eisen ook nogal eens directe contante betaling. Illegalen kunnen dat geld meestal niet ophoesten. Weliswaar vergoedt het door de overheid ingestelde Koppelingsfonds een deel van de behandelkosten van hulpverleners, maar dat geldt niet voor ziekenhuizen. Die blijven daardoor met onbetaalde rekeningen zitten en wentelen dat probleem af op de illegalen. De regering wil die gebrekkige zorg en financiering nu gaan “stroomlijnen” via nieuwe regels.

Onderscheid

Het rapport van de commissie Medische zorg - voluit: de commissie Medische zorg voor (dreigend) uitgeprocedeerde asielzoekers en illegale vreemdelingen - is bedoeld als leidraad voor hulpverleners en als advies aan de regering. De commissie van artsen, psychiaters en wetenschappers werd ingesteld door onder meer de Landelijke Huisartsen Vereniging, de Orde van Medisch Specialisten, en Pharos, een kenniscentrum voor vluchtelingen en gezondheid. Het rapport bevat een aantal principiële uitgangspunten die de vloer aanvegen met de bestaande gebrekkige zorg aan illegalen. Een arts moet slechts kijken naar de gezondheidssituatie van iemand die voor hem staat en niet naar diens verblijfsstatus, stelt het rapport.

Vervolg op pagina 2

Foto: Mosa van den Berg



Word donateur van De Fabel van de illegaal
zie achterpagina !

Rechts en de milieuvluchtelingen

Dat het klimaat verandert is inmiddels wel gemeengoed. Minder bekend is om welke veranderingen het waarschijnlijk zal gaan en hoeveel mensen daardoor op den duur zullen moeten migreren en vluchten. Sommige rechtse opiniemakers ontkennen dat er een broeikaseffect bestaat, anderen proberen de schuld te leggen bij de mensen in de Derde Wereld en willen tegengaan dat ze massaal hierheen komen.

Volgens berekeningen van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) zal het - als het zo door gaat - door menselijk toedoen tegen het einde van de 21e eeuw zo'n 1,4 tot 5,8 graden Celsius warmer zijn op aarde. Daar wordt regelmatig nogal laconiek over gedaan: “Een paar graden warmer zou wel lekker zijn. Daar hoeven we ons geen zorgen over te maken. Wat maakt het nu uit of het op een mooie zomerdag 21, 22 of zelfs 27 graden wordt?” Voor een dagje maakt dat inderdaad geen verschil, maar als het hele klimaat structureel 6 graden zou opwarmen levert dat voor de mensheid onvoorstelbare problemen op. Om een idee te geven: in de ijstijd was het 6 graden kouder en lag het noorden van Nederland bedekt onder anderhalve kilometer ijs.

Zes graden

In zijn verontrustende boek “Six degrees” heeft de Britse wetenschapsjournalist Mark Lynas aan de hand van talloze onderzoeken voor het eerst op een rijtje gezet hoe de aarde eraan toe zal zijn bij steeds een graadje erbij. De voorspellingen zijn gebaseerd op huidige metingen, op uiteenlopende toekomstmodellen van de uitstoot van broeikasgassen als kooldioxide en methaan, en geologische opgravingen van perioden dat op aarde vergelijkbare temperaturen heersten.

Bij een wereldwijde opwarming van gemiddeld 1 graad zullen al heel wat diersoorten uitsterven, aldus Lynas, bijvoorbeeld door het verdwijnen van leefgebieden als het Noordpoolijs en de koraalriffen. Voor de mensheid als geheel zal er minder voedsel zijn doordat een van de belangrijkste landbouwgebieden, het midden-westen van de VS, tot een woestijn zal worden.

Bij 2 graden zal er al zoveel kooldioxide uit de atmosfeer in de oceanen neerslaan dat die verzuren en onleefbaar worden voor schelpdieren en de meeste soorten plankton die aan de basis staan van de voedselketen. Veel vissoorten zullen daardoor uitsterven. Bij deze temperatuur zal uiteindelijk de complete ijskap van Groenland smelten, waardoor de zeespiegel met 7 meter kan stijgen. Ook de sneeuwkapen van de Andes en de Rocky Mountains zullen vrijwel volledig verdwijnen, waardoor miljoenensteden als Lima en Los Angeles zonder water komen te zitten. Wereldwijd zullen de voedselopbrengsten sterk afnemen door droogte.

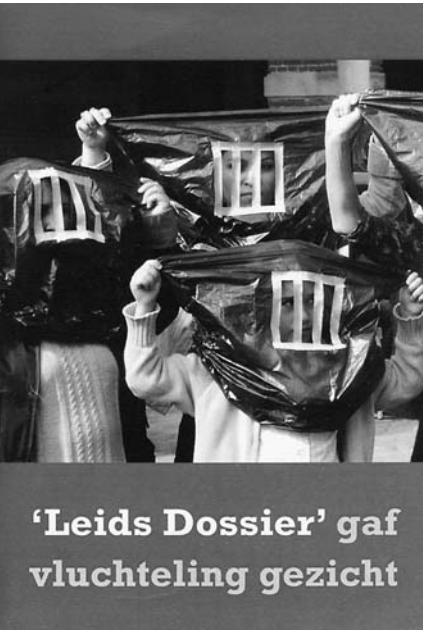
Onomkeerbaar

Bij 3 graden zijn zowat heel zuidelijk Afrika, Pakistan en Midden-Amerika tot onleefbare woestijnen geworden. De helft van China zal uitdrogen, de andere helft steeds vaker overstromen. India zal soms overspoeld worden door supermoessons, maar soms ook jaren nauwelijks een druppel regen zien. Er zullen meer en ongekend krachtige orkanen en andere stormen komen, die in het oosten van de VS en het westen van Europa grote overstromingen veroorzaken. Maar het ergste is dat het tropisch regenwoud in het Amazonegebied volledig zal afbranden. Door die miljoenen vierkante kilometers grote vuurzee zal er in één keer zoveel kooldioxide in de atmosfeer komen dat wereldwijd de temperatuur met 1,5 graad zal stijgen. Bij 3 graden ontstaat er zo een onomkeerbaar opwarmingsproces dat zichzelf steeds verder versterkt, zelfs al zou de mensheid geen gram kooldioxide de atmosfeer meer inblazen.

Vervolg op pagina 10

Eenzijdige geschiedschrijving door Leidse vluchtelingensteunorganisaties

Begin 2008 verschenen twee brochures over de recente geschiedenis van vluchtelingensteun in Leiden. Sociale geschiedschrijving is van het grootste belang, maar dan moet de strijd van onderop er niet uitgeschreven worden.



Brochure van initiatiefgroep "Leiden tegen uitzetting".

De organisatie met de wat te pretentieuze naam "Leiden tegen uitzetting" kwam met een boekje over de geschiedenis van "het Leids dossier". Dat dossier bestond uit de 60 vluchtelingen voor wie men sinds 2003 in Leiden pleitte voor een pardon. "Leiden tegen uitzetting" was een verband van diverse sociale organisaties en politieke partijen en heeft zich eind 2007 opgeheven. Aan de hand van berichtgeving in kranten en foto's geeft de brochure een overzicht van de georganiseerde bijeenkomsten en andere activiteiten. Het protest en de lobby van organisaties als "Leiden tegen uitzetting" hebben er flink toe bijgedragen dat het generaal pardon er uiteindelijk gekomen is.

De brochure is rijk geïllustreerd met foto's van de eigen activiteiten en - opvallend genoeg - die van anderen. Dat is opvallend omdat het boekje geen enkele aandacht besteedt aan wat er de afgelopen 5 jaar in Leiden nog meer gebeurde rond vluchtelingen.¹ Te denken valt onder meer aan het kraken van een kerk voor dakloze vluchtelingen en een manifestatie tegen de omstandigheden die vluchtelingen in het asielzoekerscentrum tot zelfmoord aanzetten. Activiteiten die georganiseerd werden door vluchtelingen zelf in samenwerking met sympathiserende activisten van onderop, zoals die van De Fabel. Activiteiten die net zo goed deel uitmaken van de geschiedenis van Leidse vluchtelingen, maar die daar door de middenklassers van "Leiden tegen uitzetting" uitgeschreven worden. Ondertussen wel profiterend van het beeldmateriaal dat die acties opleverden, zonder onderschrift en zonder de makers van de foto's zelfs maar te noemen. Nee, van protest van onderop moest "Leiden tegen uitzetting" nooit iets hebben. Dat werd al eens eerder pijnlijk duidelijk toen een van de prominenten van de organisatie tijdens een manifestatie probeerde te verhinderen dat kranten van De Fabel zouden worden uitgedeeld. Ze deed een poging ze af te pakken omdat "het daar niet over ging".

STUV

De tweede brochure is uitgebracht naar aanleiding van het tienjarig bestaan van het Steunpunt Uitgeprocedeerde Vluchtelingen (STUV), de Leidse noodopvang. Dat boekje bevat een wat beter uitgewerkte geschiedschrijving met onder andere verhalen van vluchtelingen zelf, een uitleg van allerlei procedures, een beschrijving van de STUV-activiteiten en aandacht voor anderen die zich ook met vluchtelingen bezig houden. Van noodopvangen als STUV waren er helaas nooit genoeg en nu worden ze in razend tempo opgeheven. Via STUV hebben veel mensen financiële en

juridische steun en onderdak gekregen. Daar staat tegenover dat de criteria om in aanmerking te komen voor hulp zo streng geformuleerd zijn dat de meeste van de illegaal gemaakte vluchtelingen en migranten ook bij STUV buiten de boot vallen, zo heeft De Fabel keer op keer moeten ervaren.

Helaas is ook de STUV-geschiedenis nogal gekleurd. Dat is goed te zien bij het stukje over de stichting Gezondheidszorg Illegalen Leiden (GIL). Het initiatief tot de oprichting van die organisatie voor medische hulp aan illegalen werd eind 1993 genomen door De Fabel. Begin 1994 sloten zich daar twee artsen bij aan en precies een jaar later werd de stichting GIL officieel opgericht.² STUV beweert echter doodleuk dat de club pas in 1998 is opgericht, en wel door die twee artsen. De Fabel komt bij STUV pas veel later in het stuk voor, en dan nog slechts als verwijzadres. Elders in de brochure wordt zelfs het GIL zelf even uit de geschiedenis geschreven. Het verhaal van een vluchteling wordt zo weergegeven dat de behandeling van zijn ziekte uitsluitend op het conto van STUV komt.

Het belang van geschiedschrijving kan bijna niet overschat worden. De geschiedenis biedt lessen voor de toekomst, inspiratiebronnen en ijkpunten voor vooruitgang. De progressieve middenklasse speelt helaas vaak de rol van geschiedvervalser door de strijd van onderop uit de geschiedenis te schrijven en zelf met de eer te gaan strijken. Nu worden dus weer de inzet, ervaringen en initiatieven weggepoetst van vluchtelingen en activisten van onder meer De Fabel. Hoe de middenklasse geschiedenis schrijft hebben activisten en vluchtelingen niet in de hand, maar voorkomen moet worden dat hun geschiedenisverhaal voor volgende generaties de enige variant is. Links moet daar dus via bijvoorbeeld tijdschriften en websites iets tegenover zetten.

Sandor Schmits

Noten

1. Zie de speciale pagina "Leiden, stad van vluchtelingen?". Op: Fabel Website <www.defabel.nl/vlucht.htm>.
2. "Gezondheidszorg aan illegalen", Harry Westerink. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10986f62.htm>.

Gezocht: witte illegalen



Hongerstaking van witte illegalen in Haagse Agneskerk in 1998.

Witte illegalen zijn arbeidsmigranten die voor 1992 naar Nederland zijn gekomen. Ze zijn weliswaar illegaal, maar hebben wel een sofinummer en hebben jarenlang belasting betaald. Door de invoering van de Koppelingswet in juli 1998 verloren ze plotseling al hun opgebouwde rechten. In de jaren daarop hebben zo'n 3.000 witte illegalen via hongerstakingen en allerlei andere acties alsnog een verblijfsvergunning afgedwongen. Een flink aantal viel echter buiten de boot vanwege de soms zeer rigide toepassing van de legaliseringsregels.

Tien jaar na de invoering van de Koppelingswet heeft een groep van zo'n 45 witte illegalen in Amsterdam de handen ineen geslagen om opnieuw de strijd aan te gaan voor verblijfsvergunningen. Alle groepsleden zijn voor 1992 in Nederland gearriveerd, de meesten ergens halverwege de jaren 80, anderen zelfs begin jaren 70.

De groep wil graag in contact komen met alle andere witte illegalen die nog in Nederland zijn. Dus: ben je zelf een witte illegaal, of ken je witte illegalen, vul dan het formulier van de groep <www.defabel.nl/Inschrijfformulier.rtf> in en stuur het op naar:

Amsterdams Comité Witte Illegalen (ACWI)
p/a De Fabel van de illegaal
Koppenhinksteeg 2
2312HX Leiden
Of: fax 071-5134907

Zie voor meer informatie over de kwestie van de witte illegalen: de speciale witte illegalen-pagina op de Fabel Website <www.defabel.nl/gmii.htm>.

Vervolg van voorpagina
"Nieuwe wet voor medische zorg aan illegalen schiet tekort"

"Medisch noodzakelijke zorg" moet gedefinieerd worden als "verantwoorde en passende medische zorg" die gelijk staat aan de zorg voor verzekerde patiënten. Het rapport verwijst daarbij naar de artseneed, allerlei internationale verdragen en de Wereldgezondheidsorganisatie, die het recht op gezondheid omschrijft als "een sociaal grondrecht van mensen zonder onderscheid in ras, religie, politieke overtuiging, economische of sociale condities". Hoewel de commissie hiermee aantoonde dat artsen in principe geen onderscheid mogen maken in het bieden van zorg, is dat in het geval van illegalen ondertussen wel al jarenlang gebeurd.

Onderzoek heeft uitgewezen dat meer dan de helft van de artsen zelf aangeeft dat de illegale en onverzekerde status van een patiënt van negatieve invloed is op de zorg die ze aan die patiënten geven. De commissie heeft oog voor de belabberde sociale positie van illegalen. "De vraag om directe betaling of een betalingsregeling weerhoudt veel illegale vreemdelingen van het vragen om medische zorg, omdat zij veelal over te weinig financiële middelen beschikken om de medische kosten te betalen en bang zijn voor registratie in een administratie. Dit kan ertoe leiden dat zij pas in een later stadium en dus bij ernstigere problematiek medische hulp inroepen dan in het belang van de patiënt of de volksgezondheid wenselijk en verantwoord is." Het zou vanzelfsprekend moeten zijn dat artsen zich in de eerste plaats laten leiden door medische overwegingen en niet door financiële. In de praktijk blijkt echter het kostenplaatje van de zorg nogal eens de doorslag te geven, en niet de gezondheids-situatie van de illegaal. De commissie neemt ferm stelling tegen artsen die hun verantwoordelijkheid niet nemen en in feite niet-medici laten beslissen over de toegang tot zorg. "De arts kan zich niet verschuilen achter de overheid, het management, de administratie of de receptie van een instelling als het gedrag van

Europa wil hoogopgeleide wegwerp-arbeiders

Eurocommissaris Franco Frattini kwam in het najaar van 2007 met een voorstel voor een Blue Card, een tweejarige verblijfs- en werkvergunning voor hoogopgeleiden in de kleur van de Europese vlag. Gekoppeld aan het voorstel waren ook extra helikopters, patrouilleboten en prikkeldraad tegen de komst van laagopgeleide migranten en vluchtelingen. Toch reageerden niet alle Europese regeringen even enthousiast.

Neo-liberale economen dagdromen er misschien wel eens stiekem van: een staat met een arbeidsleger dat uitsluitend bestaat uit tijdelijke migranten. Wat een besparing zou dat opleveren! Geen verloskundigen en kraamhulpen meer nodig die kleine arbeitertjes ter wereld helpen. Geen consultatiebureaus en kinderdagverblijven meer. De grootste kostenpost van de staat - het onderwijs - verdwijnt als sneeuw voor de zon. Geweldig: een arbeidersklasse die op verzoek kant en klaar komt binnenwandelen en na gebruik zo weer de grens kan worden overgezet. Geen AOW- of pensioenkosten meer. Bejaardenhuizen en geriatrische zorg kunnen worden afgeschaft. Onbestaanbaar, weten ook de meest verstokte neo-liberalen. Maar toch, in Dubai gaat het al een beetje die richting uit en ook in Europa vormt iedere tijdelijke arbeidsmigrant uiteindelijk een leuke besparing voor staat en kapitaal. En met de nieuwe Blue Card zal hun aantal straks alleen maar toenemen.

Magneet
Sinds de jaren 70 is een flink deel van de westerse industrie naar de Derde Wereld verplaatst. Veel technische en managersfuncties zijn echter gebleven, waardoor er hier nu verhoudingsgewijs meer hoger opgeleid personeel nodig is. Verder zal het aantal Europeanen de komende decennia waarschijnlijk wat afnemen. De Blue Card-plannen zijn dan ook bedoeld om straks meer hoger opgeleid personeel uit de Derde Wereld binnen te kunnen halen, en tegelijkertijd hun “onbruikbare” landgenoten te kunnen weren. De dagdromende economen zouden misschien zelfs de werkloze Europese onderklasse wel willen exporteren naar de Derde Wereld. Dat zal niet snel gebeuren, maar er is al een verhaal bekend van een Britse werkloze die geen uitkering kreeg omdat hij ook in een callcentrum kon gaan werken... in India!

Onderling strijden de rijke landen om zoveel mogelijk hoogopgeleide migranten binnen te halen. Van alle hoogopgeleiden die hun land verlaten gaat tegenwoordig 55 procent naar de VS en maar 5 procent naar de EU, aldus teleurgestelde Europese economen. En erger nog: van alle laagopgeleiden gaat 85 procent naar de EU en maar 5 procent naar de VS. Europa is een “magneet voor laagopgeleide migranten”, roepen de economen. Die arbeiders zouden namelijk massaal op de volgens hen riante uitkeringen afkomen. Hoogopgeleiden zouden daarentegen juist landen opzoeken met lage belastingtarieven, waar de staat weinig geld heeft voor uitkeringen. De VS is zo’n land, dat bovendien al jaren het systeem kent van de Green Card.

die personen er in feite toe leidt dat zijn of haar zorg voor bepaalde groepen ontoegankelijk wordt.” Het komt vaak genoeg voor dat niet-medisch personeel van ziekenhuizen aan de balie of telefonisch tegen illegalen zegt dat zonder ziektekostenverzekering en identiteitsbewijs geen afspraken kunnen worden gemaakt, waardoor men illegalen afschrikt en hen feitelijk de toegang tot zorg ontzegt.

Waarzeggers
Minister Klink wil de financiering van de zorg aan illegalen overhevelen van de bestaande stichting Koppeling naar het College voor zorgverzekeringen. Zijn wetsvoorstel wordt momenteel in de Tweede Kamer behandeld en kent in grote lijnen één verbetering en twee verslechtingen ten opzichte van de huidige regelgeving. Het is de bedoeling dat de overheid in de toekomst ook de kosten van verpleeg- en ziekenhuizen gaat betalen, waardoor de toegankelijkheid tot de tweedelijnszorg voor illegalen beter kan worden. Daar staat tegenover dat de overheid over de hele linie voortaan slechts 80 procent van de kosten van de hulpverleners dreigt te gaan vergoeden. “De regering heeft niet gekozen voor een volledige vergoeding, omdat zowel de illegaal als de zorgaanbieder een eigen verantwoordelijkheid hebben”, aldus de toelichting bij het voorstel. Zo krijgt de illegaal een verantwoordelijkheid opgedrongen die hij simpelweg niet kan nemen. Aan de ene kant sluit de overheid hem uit van mogelijkheden om legaal een inkomen te verwerven, en aan de andere kant eist men dat hij toch geld heeft om ziektekosten te kunnen betalen. Ook “enig ondernemersrisico voor de zorgaanbieder moet worden ingecalculeerd”. Een volledige vergoeding zou “iedere prikkel” voor de hulpverlener wegnemen “om de kosten te verhalen op de illegale patiënt”. Zo dwingt de overheid de arts om standaard 20 procent van zijn kosten op te eisen bij straatarme zieke illegalen.

Een ander pijnpunt is dat het wetsvoorstel de noodzaak van medische zorg laat afhangen van de tijd dat de illegaal nog in

Nederland zal verblijven. Hoe korter de arts die periode inschat, hoe minder zorg hij hoeft te verlenen. De minister wijst daarbij als verkooptruc op de regels voor “medisch noodzakelijke zorg” aan buitenlands verzekerden die tijdelijk en legaal in Nederland verblijven. Die zorg zal “eerder als noodzakelijk worden gekwalificeerd voor iemand die gedurende enige maanden in Nederland door zijn werkgever wordt gedetacheerd dan voor iemand die hier een weekend is om de bollenvelden te bekijken”. De minister lijkt te suggereren dat illegalen toch maar een paar weken of maanden in Nederland zijn en dan weer vertrekken. In werkelijkheid leven ze hier vaak jarenlang en zijn ze gemiddeld zieker en hulpbehoevender dan verzekerde patiënten. Ze komen hier niet “om de bollenvelden te bekijken”, maar om daar voor een schamel loon en onder zware en onveilige omstandigheden te werken.

Er is volgens de minister “uiteraard geen enkele reden de regelgeving in Nederland zodanig ruim te interpreteren dat daarvan een aanzuigende werking uitgaat op personen elders in de wereld om illegaal naar Nederland te komen met het oogmerk om een medische behandeling te ondergaan. Het ligt niet in de rede de mogelijkheden voor het verlenen van zorg aan illegalen ruimer te laten zijn dan voor inwoners van EU- en verdragslanden.” Jarenlang bleek de zorg aan illegalen tekort te schieten, maar de minister stigmatiseert migranten in zijn wetsvoorstel toch meteen weer als een soort medische toeristen die van “onze” goede gezondheidszorg komen profiteren. De commissie Medische zorg geeft aan dat artsen geen waarzeggers zijn die de verblijfsduur van illegalen kunnen voorspellen. Het is immers vaak onzeker en onduidelijk hoe lang illegalen zullen blijven en in dat soort gevallen “is de continuïteit van adequate medische zorg belangrijker en dient de medische zorg gelijk te zijn aan de reguliere basiszorg voor verzekerden”.

Harry Westerink

Identiteit

Daar wil de Europese Commissie nu dus de Blue Card tegenover zetten. Om migratie naar Europa interessanter te maken voor hoogopgeleiden, wil Frattini dat ze voortaan binnen drie maanden antwoord krijgen op een aanvraag voor een vergunning. Het enige dat ze nog hoeven te laten zien is een arbeidscontract met drie keer het minimumloon, of een diploma van een Europese universiteit. Ook wil hij dat ze na een half jaar hun gezin mogen laten over komen. De vergunningen zouden eventueel ook een keer verlengd kunnen worden. En wanneer de migranten onverhoopt werkloos zouden worden, moeten ze zelfs voor drie maanden een uitkering kunnen krijgen. Maar vinden ze in die periode geen nieuw werk, dan moeten ze wel opzouten. Frattini’s Blue Card zal waarschijnlijk niet veel extra hoogopgeleiden naar Europa weten te trekken. Houders van een Green Card mogen namelijk voor altijd in de VS blijven wonen.

Dat de EU vasthoudt aan een zeer beperkte verblijfsduur komt door tegenwerking van meer conservatieve en nationalistische politici, vooral uit landen als Duitsland en Oostenrijk. Die angsthazen vrezen voor hun “nationale identiteit” als er teveel migranten bij zouden komen. Volgens neo-liberale economen snijden de conservatieven zich met hun rigide opstelling echter economisch gezien flink in de eigen vingers. De EU is van oudsher een neo-liberaal bolwerk en wil nu als een soort superkapitalist de Blue Card-regeling doordrukken tegen de wil van de conservatieve dwarsliggers in. De regeling zou ook voor hen toch het beste zijn. Om wat conservatieve twijfelaars over de streep te trekken, zei Frattini nog dat de regeling ook gebruikt kon worden om Derde Wereld-landen te dwingen afgewezen vluchtelingen en migranten terug te nemen. Blue Cards zouden namelijk alleen verstrekt worden aan hoogopgeleiden van landen die braaf aan uitzettingen meewerken. Dat de regeling er op termijn komt is welhaast zeker. Maar hoe die er dan precies uit zal zien is minder duidelijk. De Europese landen hebben namelijk sterk uiteenlopende behoeften. Spanje schijnt bijvoorbeeld toch vooral laagopgeleide seizoensarbeiders nodig te hebben, onder meer voor in de tuinbouw.

Positief

De neo-liberalen en conservatieven willen beiden uiteindelijk vooral de kapitalisten helpen om meer winst te maken. Maar wie denkt er dan aan de belangen van de migranten? Links? Nee, eigenlijk niet. Linkse politici in het Europese Parlement reageerden ook positief op de Blue Card met zijn beperkte verblijfsrecht. Eindelijk eens een “positieve” discussie over migratie, zeiden ze, en niet gekoppeld aan terrorisme of integratie-problemen. GroenLinks vond wel dat ook laagopgeleide migranten voor twee jaar welkom moesten zijn. Maar geen woord van kritiek kwam er op de doelstelling van de Blue Card: de migratie zoveel mogelijk “vraag-gestuurd” maken. Uitsluitend gestuurd door de vraag van het bedrijfsleven, en niet die van migranten.

Eric Krebbers



“Oma” van 83 jaar kwam naar Nederland voor een beter bestaan, ook met het oog op gezondheidszorg. Haar heup is versleten, maar ze kan niet geopereerd worden, omdat ze als illegaal niet verzekerd is.

Terugkeerplicht centraal bij VluchtelingenWerk

VluchtelingenWerk en veel andere steungroepen lijken zich na de pardonregeling braaf te schikken in het keiharde asielbeleid. Een impressie van een middagje praten over afgewezen vluchtelingen die met een por in de rug en wat geld in de hand naar “hun eigen land” worden gedirigeerd.



Foto: Eric Kribbers

Na een jarenlange strijd van vluchtelingen, steungroepen en betrokken burgers stemde de regering begin 2007 uiteindelijk in met een beperkt pardon. Als wisselgeld eiste het ministerie van Justitie wel dat uiterlijk eind 2009 overal de gemeentelijke noodopvang zou worden opgeheven. Zo hoopte men de lokale protesten tegen het keiharde asielbeleid voorgoed de nek om te draaien. Gemeenten zouden niet meer met het probleem van dakloze en radeloze vluchtelingen worden opgezadeld, omdat de rijksoverheid zou zorgen voor “een sluitende aanpak” door alle afgewezen vluchtelingen uit te zetten. In dat sprookje wilden veel gemeenten maar al te graag geloven. Ze ondertekenden het onderhandelingsakkoord over het pardon dan ook gretig en meenden zichzelf daarmee geruisloos te kunnen ontslaan van de verantwoordelijkheid en de zorgplicht voor vluchtelingen zonder bed, bad en brood.

Zonder maatschappelijke pressie was de pardonregeling nooit tot stand gekomen. Toch zijn VluchtelingenWerk en andere steungroepen na dit resultaat niet massaal gaan strijden voor verblijfsrecht voor andere vluchtelingen. Integendeel, in het kielzog van de overheid is men steeds meer aandacht en menskracht gaan steken in de terugkeer van afgewezen vluchtelingen. De strijd voor verblijfsrecht en hulp aan vluchtelingen lijken te zijn ingeruild voor hulp aan de overheid bij het streven om vluchtelingen zo snel mogelijk het land uit te krijgen.

Haviken en duiven

Om de neuzen binnen de achterban nog meer dezelfde kant op te krijgen, organiseerde VluchtelingenWerk op 18 januari 2007 het terugkeerdebat “Uit het oog, uit het hart?”, met deelname van VluchtelingenWerk-voorzitter Harry van den Bergh, VVD-Europarlementariër Jeanine Hennis-Plasschaert, Cordaid-directeur René Grotenhuis, IOM-directeur Joost van der Aalst, SAMAH-directeur Els van Mourik, en de Groningse SP-wethouder Peter Verschuren. Meteen al bij het begin van de bijeenkomst bakende gespreksleidster Clairy Polak in opdracht van VluchtelingenWerk de nauwe kaders af waarbinnen het debat mocht plaatsvinden. De ongeveer 100 vluchtelingwerkers in de zaal kregen ingepeperd dat ze echt alleen maar mochten praten over terugkeer, “niet over het asielbeleid, hoe onrechtvaardig men dat ook zou kunnen vinden”.

Als een goedmoedige herder probeerde Van den Bergh tegenover zijn kudde te legitimeren waarom VluchtelingenWerk de prioriteit legt bij terugkeer. “We komen op voor vluchtelingen. Daarom hebben we ook de verantwoordelijkheid voor een fatsoenlijk terugkeerbeleid. Er is een recht op asiel, maar er is ook een plicht tot terugkeer”, zei hij plechtig. Het publiek luisterde geduldig en leek tevreden te zijn met de rol van applausmachine. Niemand gaf aan de opgelegde zwijgplicht over het asielbeleid oneerlijk, onwenselijk of onmogelijk te vinden. Terwijl daar wel alle redenen toe is. De overheid heeft het asielrecht namelijk zo uitgehold dat steungroepen de terugkeerplicht principieel zouden moeten verwerpen. Wie hier geen kans krijgt op bescherming tegen vervolging, geweld, discriminatie en armoede in eigen land, die zou ook niet uitgezet mogen worden. Maar naarmate het asielrecht een lachertje is geworden, zijn veel steungroepen de terugkeerplicht juist steeds serieuzer gaan nemen en vluchtelingen meer gaan dwingen om “vrijwillig” op te rotten.

Zalvend spiegelde Van den Bergh zijn toehoorders dan ook voor dat een steentje bijdragen aan de uitvoering van het uitzetbeleid een moreel hoogstaande zaak is. Vluchtelingen die moeten

terugkeren “verdienen ons respect en onze zorg”. Die “verantwoordelijkheid” kunnen “we” niet alleen aan, maar moeten “we” in samenwerking met anderen oppakken. “Een fatsoenlijk terugkeerbeleid” zal wel op verzet stuiten, aldus Van den Bergh. Daarbij dacht hij vanzelfsprekend niet aan radicaal-linkse groepen die pleiten voor het recht op vrije migratie. Nee, hij probeerde politiek positie te kiezen tegenover haviken als Geert Wilders en Rita Verdonk en zo zijn achterban een goed gevoel over zichzelf mee te geven. “Wij” duiven bezondigen ons niet aan populistische scheldpartijen over “profiterende en frauderende asielzoekers”, zo leek hij duidelijk te willen maken, want “we” begeleiden vluchtelingen juist “in veiligheid en waardigheid” richting land van herkomst. Maar zowel de haviken als de duiven streven uiteindelijk naar hetzelfde: vluchtelingen dumpen in landen vol geweld en uitzichtloosheid.

Luistervinken

SP-bestuurder Verschuren maakte het ook bont. Zonder blikken of blozen stelde hij dat vluchtelingwerkers veel kunnen leren van terugkeerprojecten voor “kansloze” Antillianen. De opgedane ervaringen met gedeporteerde Antillianen zouden goed bruikbaar zijn bij de terugkeer van vluchtelingen. Verschuren weet ook wel dat Antillianen Nederlandse staatsburgers zijn die hier mogen blijven. Daarom moet men hen “iets meer verleiden” om te vertrekken, zo legde hij uit. Vluchtelingwerkers zouden zich de kunst van dat “verleiden” meer eigen moeten maken. Ze zouden zich er dus in moeten bekwamen hoe ze de worst het beste voor iemands neus kunnen houden. Er klonk geen boegeroep vanuit het publiek.

Op de voorste rij in de zaal zaten twee luistervinken van de Dienst Terugkeer & Vertrek (DTV), de nieuwe deportatieclub binnen het ministerie van Justitie. Net als nogal wat steungroepen wil DTV meer “druk uitoefenen op vluchtelingen om te kiezen voor zelfstandig vertrek”. Dat is het nieuwe toverwoord, nu de magie van het orwelliaanse begrip “vrijwillige terugkeer” lijkt te zijn uitgewerkt. De Justitie-ambtenaren gaven aan dat oprotpremies nog geen onderdeel vormen van het overheidsbeleid. Wel werkt de overheid samen met “ketenpartners” als de IOM, die vluchtelingen bij terugkeer een grijpstuiver meegeven. Met genoeg zullen de ambtenaren de aankondiging van VluchtelingenWerk hebben angehoord dat terugkeerorganisaties intensiever gaan samenwerken.

Bang voor boeman Wilders die om de hoek op de loer leek te liggen, zeiden sommigen in de zaal dat er mogelijk een “aanzuigende werking” zou uitgaan van het geven van geld aan terugkerende vluchtelingen. Ze dachten blijkbaar aan het schrikbeeld van rechts-populisten die hun gal zouden kunnen spuien over hele volksstammen uit Afrika en Azië die alleen maar naar Nederland zouden komen om later bij terugkeer de zuurverdiende centen van de Hollandse belastingbetaler in hun zak te steken. Vluchtelingen dus ook weer niet te veel verwennen, anders wordt Wilders boos. Na afloop van het debat spoedden de aanwezigen zich naar de borreltafel vol hapjes en drankjes. Later keerden zij allen “veilig en waardig” terug naar een eigen huis en haard.

Harry Westerink

Uit de illegaliteit

Gevlucht na arbeidersstrijd

Arash Raksh werd in 1985 in Iran opgepakt omdat hij had deelgenomen aan studentendemonstraties. Na zijn vrijlating moest hij gaan werken voor een Iraanse overheidsinstelling die de lijken van soldaten vervoerde die tijdens de oorlog met Irak waren gesneuveld. Na 3 maanden kon hij dat niet meer aan. Hij dook onder en nam een andere identiteit aan. Jarenlang leefde hij onder die andere naam. In feite was hij al die tijd een vluchteling binnen Iran, die voortdurend op zijn hoede moest zijn voor de autoriteiten.

In 2002 werkte Raksh bij een bedrijf waar de arbeiders veel problemen hadden met de bazen. Ze kregen hun salarissen niet op tijd en niet volledig betaald. Ze voerden actie, maar het werd niet beter. Daarom gingen ze staken en demonstreren. Ook andere arbeiders sloten zich bij de demonstratie aan, die richting het provinciehuis ging. Toen ze daar aankwamen, waarschuwde de ordepolitie dat ze zich moesten verwijderen. Dat deden ze niet. Daarop begon de politie met traangas te gooien en met knuppels te slaan. Door de politie-aanval zagen de arbeiders zich gedwongen om het provinciehuis binnen te gaan. Ze gooiden de ruiten in, omdat ze door het traangas dreigden te stikken. Veel arbeiders werden opgepakt, maar Raksh wist te ontsnappen. Hij hield zich verborgen bij een vriend en hoorde later dat de politie bij hem thuis was geweest, hem zocht en zijn identiteitspapieren had meegenomen, zowel de echte als de vervalste. Daardoor had de politie zijn dubbele identiteit ontdekt en zijn verleden als politieke activist. Hij vreesde voor zijn leven en vluchtte naar Nederland.

Raksh vroeg asiel aan, maar de IND geloofde hem niet en wees zijn aanvraag af. Hij werd vanuit het Leidse azc op straat gezet, zwierf rond en bezocht het inlooppreekuur van De Fabel van de illegaal. Tot overmaat van ramp lijdt hij aan suikerziekte en heeft hij maagproblemen. Daarvoor gebruikt hij al lange tijd medicijnen. Sinds 2005 is hij steeds zieker geworden en nu moet hij geopereerd worden. Met veel moeite diende hij een tweede asielaanvraag in, met nieuw bewijsmateriaal. Daardoor kwam hij gelukkig ook in aanmerking voor een kamer bij de Leidse noodopvanginstelling STUV. De Haagse rechtbank oordeelde echter dat de bewijzen al tijdens de eerste aanvraag ingebracht hadden kunnen en moeten worden, en wees daarom zijn tweede aanvraag af. Daarop werd hij door STUV uit zijn kamer gezet. Opnieuw stond hij op straat. Al maandenlang is hij nu dakloos, zonder enige vorm van vast inkomen en onderdak. Hij kan niet terug naar Iran, want hij weet zeker dat hij dan gevangen wordt genomen en waarschijnlijk ook vermoord. Maar dat vormt voor de IND geen reden om hem asiel te geven. Hij kan niet vooruit en niet achteruit, en zit als illegaal gevangen in Nederland.

Arash Raksh is een schuilnaam.

Harry Westerink

Italiaanse deportaties voorbode voor de rest van de EU?

De vrijheid van vestiging is nog amper ingevoerd voor alle Europeanen of hij wordt alweer ingeperkt. Diverse landen, waaronder Nederland, zijn namelijk hard bezig om de wettelijke mogelijkheden te creëren om EU-burgers te deporteren. Italië heeft daarbij een voorsprong genomen door tijdens een gewelddadige en racistische campagne Roemenen en Roma uit te zetten.

Terwijl ongenode vluchtelingen en migranten van buiten de EU met alle mogelijke middelen worden tegengehouden en gedeporteerd, hebben EU-burgers officieel meer rechten. Naast een vrij verkeer van goederen kent de EU namelijk ook een relatief vrij verkeer van mensen, waarbij de rijken wel zoals te doen gebruikelijk worden voorgetrokken. Maar in principe mogen EU-burgers zich vrij in alle EU-landen vestigen en dus niet gedeporteerd worden. Daar mag alleen een uitzondering op gemaakt worden wanneer iemand een ernstige bedreiging zou vormen voor de samenleving. En precies die regel wordt nu door Italië ingezet om ongewenste Roemeense en Roma migranten het land uit te jagen. Zo worden de rechten van de nieuwe Europeanen al snel weer uitgehoud.

Moord

Op 30 oktober 2007 werd in Rome een vrouw verkracht en vermoord door een Roemeense Roma man. Dat leidde tot een explosie van racistisch geweld tegen Roemenen en Roma. Burgemeester Walter Veltroni wilde dezelfde dag nog maatregelen laten nemen. Er waren ‘s avonds namelijk belangrijke voetbalwedstrijden en hij verwachtte dat de vaak uiterst rechtse voetbalsupporters een klopjacht zouden houden op Roemenen.¹ Hij sprak van een “nationale noodtoestand” en wilde desnoods de grenzen sluiten voor Roemenen. Hij maakte zich duidelijk meer zorgen om ordeverstoringen dan om het welzijn van de Roemeense inwoners van zijn stad. Nog dezelfde avond riep premier Prodi de ministerraad bijeen. Die stemde unaniem in met een decreet waardoor alle provinciale prefecten EU-burgers met een strafblad mogen laten deporteren.

Het instellen van het decreet vormde het voorlopige dieptepunt van de golf van racisme tegen Roemenen in het algemeen en Roma in het bijzonder. Na het vervallen van de visumplicht voor Roemenen in 2001 en de algemene opening van de grenzen in 2007 kwamen veel Roemenen naar Italië om er te werken. In Roemenië heersen slechte economische omstandigheden en een enorme werkloosheid, terwijl er in Italië juist veel lage lonen-banen zijn. Migrant komen er relatief makkelijk aan de bak. Italië heeft de op een na grootste zwarte economie van Europa en er wordt niet veel gecontroleerd.² Veel van de gemigreerde Roemenen zijn kostwinner van hun achterblijvende familie.

Een aanzienlijk deel van hen is van Roma-afkomst. Roma worden in Roemenië gezien als inferieur, en behandeld als tweederangsburgers en parasieten. Via hun vertrek naar Italië hopen ze ook te ontsnappen aan dat racisme. Maar helaas zijn ze in Italië niet veel beter af. De Roemenen, en Roma in het bijzonder, worden de laatste jaren steeds racistischer behandeld. Daarvoor werden vooral moslims en Albanezen nog gezien als oorzaak van alles dat mis was. Nu beweren onderzoekers dat Roemenen criminelere zouden zijn dan andere migranten als het gaat om moord, verkrachting, geweld, diefstal en afpersing. Ze zijn gedwongen om rond de grote steden te wonen in krottenkampen vol zelfgemaakte tenten van afval en plastic.

Knuppels

Het oplopende racisme komt regelmatig fysiek tot uitbarsting. Zo werd in de zomer van 2007 een aantal krottenkampen door buurtbewoners in brand gestoken. Behalve Roemenen waren toen ook Polen het slachtoffer. De Roemenen vormen weliswaar de grootste groep migranten, maar uiteindelijk is bijna iedereen uit Oost-Europa ongewenst. Na de moord in Rome kwamen de molotovcocktails al snel weer tevoorschijn en werd een Roemeens café in brand gestoken. Ook werd een groep Roemenen met messen en knuppels aangevallen. Fascistische groepen als Forza Nuova en Fiamma Tricolore organiseerden aanvallen op de krottenkampen, en ongeorganiseerde extreem-rechtse jeugdbenden maakten op straat jacht op Roemeense en Roma mannen. Triest genoeg probeerden veel Roemenen hun huid te redden door de Roma van alles de schuld te geven. Ook vertegenwoordigers van de Roemeense staat lieten zich in die racistische zin uit.

De Italiaanse staat droeg eveneens zijn steentje bij. Toen er vanaf een viaduct een molotovcocktail in een van de kampen werd gegooid, liet Veltroni dat kamp direct ontruimen. Hij gaf de slachtoffers zo nog een trap na. Ook vier andere kampen werden met een overmacht aan politie ontruimd en daarbij werden tientallen arrestaties verricht. Politiechefs en bestuurders begonnen direct lijsten aan te leggen en een dag na de invoering van het decreet waren er al 20 mensen gedeporteerd. De “post-fascistische” oppositieleider Gianfranco Fini maakte van de gelegenheid gebruik om voor meer deportaties te pleiten. “Je moet de problemen aanpakken door tienduizenden immigranten het land uit te zetten.”

Geen grenzen

Er was gelukkig ook veel protest tegen de golf van racistisch geweld. Feministen maakten zich er boos over hoe breed de Romeinse verkrachting en moord werden uitgemeten in de media, juist omdat de

dader een Roemeense Roma man was. In Italië worden jaarlijks meer dan een miljoen vrouwen slachtoffer van seksueel geweld, waarvan 78 procent binnen de familie. Daar is nauwelijks aandacht voor. Opiniemakers en politici doen liever alsof seksueel geweld iets zou zijn van “de buitenlanders”, van moslims, Albanezen, Roemenen en Roma. En die leugen wordt ingezet om maatregelen te nemen die de migratie beperken en deportatie vergemakkelijken.

Een flink aantal feministische en lesbische organisaties organiseerde als reactie op 25 november - de internationale dag tegen geweld tegen vrouwen - een uiterst strijd bare demonstratie met de leus “Het geweld begint thuis en kent geen grenzen”. De organisatoren wilden duidelijk maken dat seksueel geweld een internationaal en intercultureel fenomeen is, dat zowel in islamitische als katholieke maatschappijen voorkomt. Wat daders van seksueel geweld gemeen hebben, is niet hun nationaliteit, cultuur of geloof, maar hun sekse. Om te benadrukken dat daders voornamelijk mannen zijn, werd vanuit de organisatie besloten dat dit keer alleen vrouwen mee mochten doen. Samen lieten 15 duizend vrouwen zien dat solidariteit en verzet tegen patriërchaat en racisme geen grenzen kennen. Onder de deelnemers waren veel arbeidsters uit feministische gezondheidscentra en opvanghuizen, vrouwen uit de linkse sociale centra, migrantenvrouwen en een grote groep vrouwen en kinderen uit een van de Roma-kampen.³

Proefproject

Het verzet is helaas bij lange na niet sterk genoeg om het deportatiedecreet van de “centrum-linkse” regering van tafel te krijgen, zeker niet nu er inmiddels alweer een rechtse regering zit. Europa lijkt weinig moeite te hebben met de maatregel. Volgens een woordvoerder in Brussel bestaat bij de EU “vooral nog de indruk dat Rome zich aan de regels houdt”. In Groot-Brittannië en Nederland wordt nu aan soortgelijke wetten gewerkt, hoewel Nederland eerder al op de vingers is getikt door het Europese Hof vanwege het deporteren van criminele EU-burgers. Het ministerie van Justitie is in de regio’s Rotterdam-Rijnmond en Haaglanden bezig met een proefproject om “notoire overlastveroorzakers” uit andere EU-landen na hun veroordeling het land uit te zetten. Volgens staatssecretaris Nebahat Albayrak is het project bijna gereed om beoordeeld te worden door het Europese Hof van Justitie.⁴ De kans is groot dat het project goedgekeurd zal worden, zeker gezien de ervaringen van Italië. In de praktijk zullen dan in eerste instantie vooral Oost-Europeanen gepakt gaan worden.

Sandor Schmits

Noten

1. “Italië zet criminelen land uit”, Aart Heering. In: AD, 2.11.2007.
2. “Hinderlijke Roemenen”, L. Otter. In: Elsevier, 17.11.2007.
3. “Die Hexen sind wider da”, Catrin Dinger. Op: Jungle World-website <www.jungle-world.com/seiten/2007/49/11090.php>.
4. “Proef uitzetten EU-criminelen bijna klaar”. Op: Nu.nl-website <www.nu.nl/news/1408423/11/rss/Proef_uitzetten_EU-criminelen_bijna_klaar.html>.



Roma in Roemenië.

Bijeenkomst over rechtspopulisme

Onder het motto “Een links antwoord op de rechtse hetze” organiseren Doorbraak en Grenzeloos op zondag 16 maart 2008 een debat over islamofobie, sociale uitsluiting en het nieuwe nationalisme van Geert Wilders, Rita Verdonk en Henk Kamp. Plaats: White Elephant, Westkruiskade 73-b, Rotterdam, aanvang: 15:00 uur. Sprekers: Rotterdams SP-raadslid Leo de Kleijn, Doorbraak-lid Mahmut Erciyas, Grenzeloos-redacteur Paul Mepschen, en iemand van GroenLinks en van de Internationale Socialisten. “In plaats van rechtse schreeuwlelijken het debat te laten bepalen, willen we als linkse activisten onze eigen idealen opnieuw naar brengen: gelijkwaardigheid, solidariteit en internationalisme”, aldus de organisatoren. Meer informatie? Zie <www.grenzeloos.org> en <www.doorbraak.eu>.

Redelijke mensen tegen verWildering

“Onbegrijpelijk vind ik het dat de ‘redelijke mensen’ - waartoe ik mijzelf ook reken – zo onverschillig lijken te zijn”, schreef Doekle Terpstra eind november 2007 over wat hij “de verWildering” van Nederland noemde. Een maand later kwam hij met de nietszeggende advertentie “Benoemen en bouwen”, ondertekend door een deel van de witte elite. Die maakt zich vooral zorgen om het imago in het buitenland van de BV Nederland, nu Wilders anti-islam film er aan lijkt te komen.



Actieposter tegen Geert Wilders van de Internationale Socialisten.

Christen-democraat Terpstra riep in november op “om een krachtig signaal af te geven aan alle moslims in ons land. Het geluid van Wilders is niet het geluid van Nederland. Extremisme is nooit de juiste weg. Redelijkheid en tolerantie mogen onder geen enkel beding onder druk komen te staan.” En in zijn veredelde nieuwaarswens “Benoemen en bouwen” keerde Terpstra zich tegen “de verharding” en “polarisatie” van de Nederlandse samenleving. Om die tegen te gaan zouden “we” moeten terugkeren naar “de wortels van de Nederlandse traditie” die volgens hem bol zou staan van openheid en tolerantie. “We” moeten van hem “een nieuwe balans vinden tussen de waarden van toen en de waarden van nu”. Samen met de ondertekenaars riep hij iedereen op om zijn boodschap te ondersteunen: “allochtonen en autochtonen; christenen, moslims, joden en humanisten; werknemers en werkgevers; politici en burgers”.

Wie waren al die zelfbenoemde “redelijke mensen” die de advertentietekst van de voormalige CNV-leider ondertekenden? De linkse historicus Geert Mak bijvoorbeeld, maar ook Verdonkfan Harry Mens en een hele rits VVD-ers als Hans Dijkstal, Sybilla Dekker en Joris Voorhoeve, en CDA-ers als René Paas, Ben Bot en Elco Brinkman, tegenwoordig voorzitter van Bouwend Nederland. Dat al deze rechtse lieden zich tegen Wilders praktijk uitspreken is op zich vanzelfsprekend niet slecht. Maar zelf zijn ze, samen met hun partijen, al jarenlang bezig alle sociale verworvenheden af te breken, een racistisch klimaat te creëren en een ongekend racistisch “vreemdelingenbeleid” vorm te geven. Hun neo-liberale economische beleid en conservatieve en nationalistische politieke sfeer hebben de basis gelegd voor de opkomst van eerst Fortuyn en nu Wilders en Verdonk. Pas nu Wilders met zijn film de Nederlandse economie problemen zou kunnen gaan bezorgen, komen ze in het geweer. Daarbij zien de VVD-ers politici als Wilders en Verdonk eerder als concurrenten die hen uit de markt dreigen te prijzen.

Paternalisme

Terpstra en co hebben er bewust voor gekozen om uitsluitend witte ondertekenaars te zoeken. Het zou tijd zijn dat de Nederlandse elite zich uitspreekt tegen Wilders, zo was de gedachte. Een dag na het verschijnen van “Benoemen en bouwen” kwamen “minderheden” met een steunverklaring, waarin echter ook een nauwelijks verholten kritiek op Terpstra’s apartheidstactiek te lezen was. “We doen dan ook een oproep aan de initiatiefnemers van www.benoemenenbouwen.nl om vooral gezamenlijk op te trekken”, schreven ze. “Allochtonen” mochten van Terpstra zijn advertentie niet ondertekenen, maar figureerden wel in de tekst als een van de oorzaken van “polarisatie”. Volgens Terpstra “tonen sommige allochtone jongeren weinig respect voor ‘de Nederlanders’”. Maar er zouden ook genoeg voorbeelden zijn waarin ze het volgens de paternalistische christen-democraat wel goed zouden doen.

Fatma Özgümüç en Peter Abspoel van Vluchtelingen Organisaties Nederland (VON) bedankten voor het initiatief.¹ “Terpstra en de zijnen preken tolerantie, maar ze hebben zelf geen enkele allochtoon op hun lijst getolereerd”, schreven ze boos. “Kortom, de allochtoon kan in hun ogen hoogstens de status van goed voorbeeld bereiken, maar nooit die van gewone Nederlander, van gelijke.” Terpstra reduceert individuele mensen tot leden van etnische groepen. “Dit leidt er indirect toe dat allochtonen altijd weer aangesproken kunnen worden op de problemen waar hun groep voor zorgt. Het integratieproces kent zo geen eindpunt”, aldus Özgümüç en Abspoel. Kritiek hebben ze ook op de aanmatigende houding van Terpstra en de zijnen om te bepalen welk soort initiatieven goed zou zijn. “In de ogen van de witte mannen en vrouwen van ‘Benoemen en bouwen’ lijken waardevolle initiatieven pas te bestaan, als ze door hen benoemd en erkend zijn.” Voorwaarde voor een serieus anti-racisme is dat wit en zwart samen strijden, maar bij hun campagne voor een positief imago voor de BV Nederland hebben Terpstra en co de slachtoffers van racisme kennelijk niet nodig.

Voorbeweging

Kritiek leveren op onfatsoenlijke omgangsvormen en verWildering in de politiek is prima, maar voor iedere elite is het rustig houden van de onderklasse vanzelfsprekend het belangrijkste. Stel je voor dat er per ongeluk een beweging van onderop ontketend zou worden tegen Wilders racisme en - erger nog - zijn neo-liberale en patriarchale opvattingen. Daarom schreef Terpstra een politiek zo saai en onduidelijk mogelijke tekst en riep hij uitsluitend “de leiders van

toonaangevende maatschappelijke bewegingen en instellingen” op om te tekenen. De meeste ondertekenaars gaven ook nadrukkelijk aan niets meer te willen doen dan eenmalig een handtekening te zetten, en zeker niet te willen meewerken aan een soort tegenbeweging. Nee, Wilders zou alleen aangepakt mogen worden in de Tweede Kamer, of in de media door bekende Nederlanders. Terpstra zelf had het later over een “voorbeweging”. Waar de meeste ondertekenaars vóór zijn is terug te zien in de reactionaire wetgeving van de laatste jaren. Geert Meijering van de CDA-jongeren is er toch nog niet gerust op. Hij vreest dat het toch allemaal zou leiden tot een “naïeve, linkse tegenbeweging”. Dan ziet hij nog liever Wilders, zo lijkt het. “Hoe ongepast de toon en de oplossingen van Wilders ook zijn, het moet ook niet zo zijn dat we helemaal de ogen sluiten voor de werkelijk bestaande problemen die hij aansnijdt.” Met alle macht wordt geprobeerd de ruimte voor linkse discussie en beweging die na Terpstra’s initiatief zou kunnen ontstaan zo beperkt mogelijk te houden. Het is aan linkse activisten om de opkomende kritieken en discussies juist van onderop aan te zwengelen.

Wilders zelf was natuurlijk ook mordicus tegen zo’n tegenbeweging. Hij mag sowieso eigenlijk niet bekritiseerd worden, meent hij zelf. Want dan zouden zijn kiezers niet serieus genomen worden. En kritiek zou gelijk staan aan belediging en zelfs demonisering. Die dan weer zouden leiden tot een kogel in zijn hoofd. Bovendien zouden politieke meningsverschillen tot de Tweede Kamer moeten worden beperkt, vindt Wilders net als veel van Terpstra’s elitaire ondertekenaars. Zo lijkt de populist die normaliter doet alsof hij niets heeft met het Haagse, zich ineens te willen verschuilen in het parlement.

Naamloos

Van Wilders en veel andere rechtse politici en opiniemakers kreeg Terpstra het verwijt dat hij op de man speelde. Ook zou veel aandacht de rechts-populist maar groter maken dan hij al is. Daarop besloot Terpstra de naam van Wilders verder niet meer te gebruiken. Maar de populist heeft zijn critici niet nodig om in de aandacht te komen, zo is de afgelopen jaren wel gebleken. Het gevolg is wel dat Terpstra’s kritieken nu elke richting ontberen. Tel daarbij op dat Terpstra en co ook nooit ingaan op de inhoud van de programma’s van racisten als Wilders en Verdonk, en er blijft van zijn initiatief niets over dan een stroom aan zalvende en uiteindelijk inhoudsloze woorden als respect, fatsoen en redelijkheid.

Sandor Schmits
Eric Krebbers

Noot

1. “Waarom wij bedanken voor Doekle”, Fatima Özgümüç en Peter Abspoel. In: De Volkskrant 4.1.2008.



*Huis na brandaanslag tegen
migranten in Duitsland,
begin jaren 90.*

Het anti-fascisme van de burgerij

Anti-racisme en anti-fascisme hebben voor de heersende klasse een heel andere betekenis dan voor links. Dat er racisme bestaat, komt de burgerij over het algemeen wel goed uit. Pas wanneer de eigen belangen worden geschaad komt men in het geweer. De recente Duitse geschiedenis laat zien hoe de selectieve en functionele verontwaardiging van de machthebbers werkt. Hoewel het daar - anders dan bij Wilders en Verdonk - om gewelddadig extreem-rechts gaat, komen veel van de mechanismen bekend voor.

Na de Tweede Wereldoorlog had West-Duitsland een voor huidige begrippen ruime asielwet, bedoeld als breuk met het nazi-regime. Ook gaven de machthebbers zo vluchtelingen uit het toenmalige Oostblok ruim baan. Na de overname van de DDR in 1990 wilde men de grenzen dicht gooien. Politici en opiniemakers ontketenden daarop een enorme hetze tegen migranten en vluchtelingen. Er werd zelfs geroepen om het uitroepen van de noodtoestand vanwege de komst van vluchtelingen. De bevolking moest rijp gemaakt worden voor de invoering van een zeer repressieve nieuwe vreemdelingenwet waarmee het recht op immigratie en asiel feitelijk werd afgeschaft. De hetze van bovenaf bood delen van de bevolking plotseling de gelegenheid om hun reeds lang bestaande racistische gevoelens openlijk te uiten. Nazi's voelden zich gesteund en gingen de straten op om migranten en vluchtelingen in elkaar te slaan. In 1991 en 1992 werden tientallen asielzoekerscentra en migrantenwoonhuizen aangevallen, vaak onder gejuich van andere witte Duitsers, en met stilzwijgende instemming van politici. Zelfs de politie stond vaak welwillend toe te kijken. Steden als Hoyerswerda, Rostock, Solingen en Mölln kregen wereldwijde bekendheid vanwege hun heftige pogroms. In de eerste 10 maanden van 1992 telde de Duitse politie maar liefst 1.900 extreem-rechtse gewelddaden, waaronder 606 brandaanslagen en 15 bomaanslagen. Minstens 16 migranten en vluchtelingen werden gedood.

De door opiniemakers en politici ontketende “volkswoede” werd ingezet als breekijzer om de nieuwe repressieve wetgeving door te drukken. Eind 1993 ging de “brave” middenklasse massaal met fakkels de straat op om lange lichtkettingen te vormen. Ze eisten meer “tolerantie” en een nieuwe vreemdelingenwet om verdere racistische rellen tegen te gaan. Alsof uiteindelijk niet het racisme het probleem was, maar de komst van vluchtelingen en migranten. Die nieuwe wet kwam er vanzelfsprekend wel, maar de opkomst van extreem-rechts was niet meer tegen te houden. Eenmaal wakker gekust, was het racistische monster nauwelijks nog te stoppen. En dat had voor de staat ook geen prioriteit. De nazi-beweging wist steeds meer jongeren te trekken en zich steeds beter te organiseren. In de loop van de jaren 90 maakten ze honderden slachtoffers en maakten ze zelfs hele wijken “buitenlandervrij”. Politici en opiniemakers hadden het stevast over probleemjongeren. Ze weigerden de nazi-beweging als een politiek probleem te zien.

Eind jaren 90 kregen westerse economieën steeds meer behoefte aan hoog opgeleide migranten om tekorten op de arbeidsmarkten aan te vullen. In Duitsland pleitte het bedrijfsleven voor de invoering van de Blue Card, een speciale verblijfsvergunning

voor hoognodige arbeidsmigranten. Topmannen van transnationale ondernemingen zeiden dat de Duitse bevolking moest begrijpen dat sommige migranten wel degelijk welkom moesten worden geheten omdat de economie niet langer zonder hen kon. Veel it-ers uit Derde Wereld-landen zouden Duitsland namelijk massaal links laten liggen, en liever een baan nemen in vriendelijker landen als de VS of Engeland. Door de voortdurende “incidenten” met nazi's zou Duitsland een “slecht aanzien” hebben in de rest van de wereld. In de zomer van 2000 leidde het zoveelste dodelijke “incident” met nazi's ineens tot ongebruikelijk veel ophef. Opiniemakers riepen op tot een hardere aanpak van de kaalkoppen. Vakbondsbazen pleitten voor “een grote coalitie tegen rechts”. Er moest weer “bedrijfsvrede” gaan heersen in de BV Duitsland. Linkse woorden als strijd en solidariteit nam men vanzelfsprekend niet in de mond.

Zelf sprak de burgerij van een “Aufstand der Anständigen”, een opstand van redelijken, fatsoenlijken. Geen echte opstand natuurlijk, want opstanden zijn in de ogen der burgerij immers per definitie onredelijk, omdat ze altijd gericht zijn tegen hun heersende orde. De opwindende hield aan tot het einde van het jaar, waarna er weinig meer van de zelfbenoemde “redelijken” vernomen werd. Klaar. Er was een boodschap verstuurd naar het buitenland, zonder dat er werkelijk veel ten goede was veranderd. Of de initiatiefnemers werkelijk geloofden in hun boodschap van anti-racistisch protest is eigenlijk niet relevant. Velen zullen zich tijdelijk werkelijk zorgen hebben gemaakt. Maar in de 10 jaar ervoor en de 7 jaar erna is er van de burgerlijke anti-fascisten weinig vernomen. Aan de bovenkant vechten grofweg twee ideologieën om de hegemonie, het meer nationalistische conservatisme en het wat opener liberalisme, en welk van de twee er in een bepaalde periode boven komt drijven, hangt deels af van de behoefte van de kapitaalbezitters. Anti-fascisme is kennelijk niet vaak nodig.

De korte periode van anti-fascisme van bovenaf wordt door radicaal-links in Duitsland wel “de zomer van de antifa” genoemd. Activisten hadden het er destijds maar moeilijk mee, en velen belandden in een crisis. Stonden ze na 10 jaar eenzaam vechten tegen de nazi's plotseling zij aan zij met directeuren, conservatieve politici en christelijke vakbondsbazen. Door hun fixatie op de kaalkoppen, waren radicale kritieken op het kapitalisme, het patriërchaat en de staat en zijn racistische migratiebeleid flink op de achtergrond beland. De meeste activisten besloten om deel te nemen aan de burgerlijke “beweging” en gebruik te maken van de tijdelijke ruimte die er in de samenleving was voor discussies over fascisme en racisme. Ze liepen mee bij protesten met spandoeken waarop niet alleen het racisme van de nazi's maar ook dat van het migratiebeleid aan de kaak werd gesteld, iets wat de “redelijken” vanzelfsprekend liever uit de weg gingen. Die hebben in principe geen problemen met migratiebeheersing. Ook benadrukten de activisten dat repressieve maatregelen niet gericht moesten zijn tegen “extremisme” of “gewelddadig protest”, maar tegen racisme en fascisme. Anders zouden ze later net zo makkelijk tegen links worden ingezet, want dat blijft voor de staat en het bedrijfsleven altijd de hoofdvijand. Eric Krebbers

Praatjesmaker

In het hoofd van een buitenlander

Ik heb honger. Wat zal ik koken voor vanavond? Weet je, ik loop gewoon de supermarkt in en krijg daar wel een idee. Het probleem is alleen dat ik nu van alles en nog wat ga kopen, omdat ik honger heb. Een tip: doe nooit boodschappen als je honger hebt. Maar ja, ik moet toch wat hebben voor vanavond, dus loop ik de supermarkt in. Ik kijk een beetje rond, denkend over wat ik zal koken. Na vijf minuten dromerig rondlopen, krijg ik opeens het gevoel dat de beveiliging mij in de gaten houdt. Houdt hij mij echt in de gaten of voel ik het alleen maar zo? Hij doet het heel onopvallend. Maar ik zie hem steeds bij mij in de buurt.

Waarom denkt hij nu dat ik iets zou willen stelen? Er lopen zo veel mensen rond in deze supermarkt. Waarom word ik nou uitgekozen? Ik weet het antwoord wel: dat komt omdat ik zwart haar heb. Maar... nee... wij denken ook altijd gelijk dat het komt omdat we zwart haar hebben. Misschien leek ik verdacht omdat ik zo dromerig rondliep. Misschien is het gewoon toeval dat hij mij volgt en heeft het niets te maken met mijn huidskleur. Maar aan de andere kant: dit is niet de eerste keer dat ik in de gaten word gehouden door een beveiliging. Dus dan komt het toch omdat ik zwart haar heb. Maar hoe weet ik nou of deze beveiliging mij volgt omdat ik zwart haar heb. Hij heeft zelf ook zwart haar. Misschien gaat het onbewust zo bij hem, dat hij alleen maar buitenlanders achtervolgt. Ik mag eigenlijk niet te vroeg oordelen. En... ik ken hem natuurlijk niet. Misschien is hij wel een hele aardige man. Weet ik niet.

Tjonge jonge, een beveiliging achtervolgt me, en moet je eens zien waar ik allemaal aan denk. Ik kan hem ook gewoon negeren, en gewoon boodschappen doen. Het feit dat ik er zo over nadenk, betekent dus wel dat ik er mee zit. Zou dat komen door een minderwaardigheidscomplex? Misschien heb ik inderdaad onbewust wel een minderwaardigheidscomplex. Ondertussen heb ik al besloten wat ik ga maken: kip. Met tomaten, uien en pepers erin. Rijst erbij. Salade erbij. Ik ga lekkere rucolla salade maken met... Volgens mij achtervolgt hij me nog steeds. Hij ziet nu toch dat ik niets aan het jatten ben. Zal ik gewoon naar hem toe stappen. Nee, laat maar... hij doet toch ook maar zijn werk. Waarom kan ik hem gewoon niet negeren? Ik heb zin in een toetje voor na het eten. Of zal ik gewoon fruit halen? Ik neem beide.

Ik kom bij de kassa. Ik kijk om me heen, maar zie de beveiliging niet meer. Hè hè, eindelijk. Wat een irritante vent. Ze moeten steeds mij achtervolgen. Bij de kassa doe ik heel aardig tegen de mensen om me heen. Ik glimlach. Zeg dank je wel. Ik leg mijn producten op de band, heel netjes. Ik wil niet dat ze een slecht beeld van me krijgen, dus doe ik extra mijn best. De vrouw voor me pint. Ik doe alsof ik naar iets in de verte kijk, puur om haar het gevoel te geven dat ze er zeker van kan zijn dat ik niet kijk. Ze moet niet het gevoel krijgen dat ik haar pincode probeer te zien.

De jongen achter de kassa doet best vriendelijk, en ik doe vriendelijk terug. Om hem het gevoel te geven dat ik gewoon een normaal persoon ben. En ik weet niet waarom ik die jongen dat gevoel probeer te geven. Komt dat door de beveiliging die me een slecht gevoel bezorgde, waardoor ik extra wil bewijzen dat ik geen dief ben. Of wil ik me altijd extra bewijzen. Zo van: kijk, ik heb zwart haar, maar ik doe alles gewoon netjes. Ik praat rustig, ik wacht netjes in de rij, enzovoort. Maar doe ik zo, omdat ik zo ben, of doe ik zo, omdat ik wil laten zien dat ik zo ben. Omdat ik mezelf wil bewijzen. Want als ik te luid praat in de supermarkt, zouden de mensen om me heen waarschijnlijk denken dat ik zo luid praat omdat ik zwart haar heb. Maar als ik niet luid praat, denken de mensen dan ook: hé, iemand met zwart haar die niet luid praat? Ik weet het niet. Ik loop de supermarkt uit en ben ervan overtuigd dat ik netjes ben geweest. Maar als het toch heel normaal was wat ik deed, waarom moet ik er dan zo veel over nadenken?

Protest tegen inperking abortusrecht

Sinds de komst van de huidige regering Balkenende, met daarin de christelijke partijen CDA en ChristenUnie, ligt het recht op abortus meer onder vuur. Er wordt langzaamaan beknipt op het zelfbeschikkingsrecht van vrouwen. Christelijke en christen-fundamentalistische organisaties als Schreeuw om Leven gedijen in die sfeer en voeren acties. Zo ook pro choice-activisten.



Demonstranten van Schreeuw om leven.

Abortus was lange tijd illegaal. Ongewenst zwangere vrouwen die een abortus wilden, moesten zich wenden tot clandestiene en onhygiënische praktijken. Niet zelden leidde dat tot medische complicaties of zelfs tot de dood. Onder druk van liberalen en de feministische en socialistische bewegingen namen begin jaren 80 nipte meerderheden in de Eerste en Tweede Kamer de Wet afbreking zwangerschap aan. Die trad in 1984 in werking. De wet geeft ongewenst zwangere vrouwen zelfbeschikkingsrecht en dus een vrije keuze voor abortus. De wet kwam overigens niet zonder slag of stoot tot stand. Vooral de orthodox-christelijke Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind (VBOK) verzette zich er fel tegen, maar zonder succes dus. Daarna ging de VBOK zich meer en meer toeleggen op hulpverlening om zwangere vrouwen onder druk te kunnen zetten om af te zien van abortus. De VBOK zou hedentendage ongeveer 105 duizend leden, 50 beroepskrachten en duizend vrijwilligers tellen. In Gouda beschikt de vereniging over een opvanghuis voor ongewenst zwangere meisjes in moeilijke omstandigheden.

Schreeuw om Leven

Het activisme van de VBOK werd in 1985 overgenomen door de stichting Schreeuw om Leven. Die is fel tegen abortus, “uitdagende kleding” bij vrouwen, euthanasie, drank, homo’s en seks voor het huwelijk. Het woord van God vormt daarbij natuurlijk de leidraad. Schreeuw om Leven zetelt in Hilversum en staat onder leiding van Bert Dorenbos. Van 1974 tot 1987 was hij voorzitter van de Evangelische Omroep (EO), en in 1998 leidde hij een gebedsactie tegen de Gay Games in Amsterdam. Zijn vrouw, Willy Dorenbos, was tot 2004 bestuurslid van Schreeuw om Leven. Tegenwoordig houdt ze zich bezig met de hulpverleningsactiviteiten van de stichting. Die zijn erop gericht om ongewenst zwangere vrouwen te overreden om af te zien van abortus. De aanhang van de stichting moet gezocht worden in kringen van de SGP, de ChristenUnie en aanverwante christelijke en uiterst rechtse splinters.

Sinds jaar en dag organiseert de stichting maandelijkse waken bij abortusklinieken, meestal op de eerste dag van de maand van 10 tot 12 uur. Naar eigen zeggen vinden die plaats in steden als Amsterdam, Rotterdam, Leiden, Groningen, Maastricht, Utrecht, Zwolle en Den Haag. Daar houden de fundamentalisten zich hinderlijk op, delen folders uit waarin abortus wordt vergeleken met de Holocaust en abortusartsen met nazi-collaborateurs, en zetten ongewenst zwangere vrouwen die voor een abortus komen onder grote psychische druk om daar van af te zien. Bijvoorbeeld door hen “moordenaar” toe te fluisteren of: “Ik zal bidden voor je kindje”. Soms is die aanpak succesvol, zo blijkt uit een relaas op de website van de stichting, “Prijs de Heer! Halleluja! Ze doet geen abortus!”, schrijft een christen nadat ze een vrouw in de

wachtkamer aan het twijfelen bracht. De abortuskliniek in Goes ziet zich zelfs gedwongen om elke maand twee uur lang de deuren voor cliënten te sluiten om hen zo de confrontatie met de christen-fundamentalisten voor de deur te besparen. Met zijn intimiderende benadering van artsen en cliënten brengt Schreeuw om Leven het recht van vrouwen op toegankelijke en veilige reproductieve zorg in gevaar. Er zou dan ook een straatverbod voor anti-abortus-activisten bij alle klinieken moeten komen.

Mars

Een andere vaste activiteit van Schreeuw om Leven is de jaarlijkse Mars voor het leven, altijd ergens in december in Amsterdam. In 2007 vond de anti-abortusmars plaats op 8 december. Honderden christenen verzamelden zich in het centrum. Op de Dam verzamelden zich tegelijkertijd zo’n 70 pro choice-activisten, daartoe opgeroepen door de organisaties “Baas in eigen buik - The return” en “SGP Nee”.² Die maken duidelijk dat abortus “nog steeds niet vanzelfsprekend is. Sterker nog, het kabinet is bezig de mogelijkheden tot vroegtijdige zwangerschapsafbreking en anticonceptie te beperken”. De pro choice-demonstranten werden door de politie weggehouden van de mars. Na een aantal toespraken liepen ze in een strijdabe optocht richting Westermarkt. Ze werden vergezeld door een sambaband, en hadden actieborden, spandoeken en fluitjes bij zich. Aan het einde van de demonstratie volgde toch nog de gehoopte confrontatie met de christenfundamentalisten. Die kruisten namelijk de route. Een kleine groep activisten mengde zich in de mars en toonde daar de eigen actieborden en riep leuzen. De rest liep achter de mars aan en maakte herrie en tetterde door een megafoon. Dat leidde tot grote ergernis bij de christenen en de politie, die de grootste moeite had de twee groepen weer te scheiden. De mars eindigde bij de Noorderkerk. Daar gingen de fundamentalisten in gebed. Ook dat werd weer overstemd door een aantal joelende pro choice-activisten.

Avondwakes

De Tweede Kamer ging op 18 december 1980 akkoord met de abortuswet. Daarom organiseert Schreeuw om Leven elk jaar op die dag avondwakes bij diverse abortusklinieken in het land. De christenen dragen dan actieborden bij zich, delen folders uit, branden fakkels en bidden met elkaar. Eind 2007 verzamelde zich in Leiden een groep van 25 anti-abortusactivisten. Maar er dook ook een groep van 15 pro choice-activisten op. Met het nodige duw- en trekwerk zorgde die ervoor dat de fundamentalisten niet voor de deur van de kliniek konden staan, maar slechts een eind verderop. Een paar actieborden werden afgepakt en vernield. De pro choice-activisten riepen leuzen als “Baas in eigen buik” en “Weg met de christenfundamentalisten”. Eén van hen werd gearresteerd omdat

Steun aan mishandelde illegale vrouwen moet beter

Ter gelegenheid van het 160-jarig bestaan van Toevluchtsoord, een Groningse organisatie die mishandelde vrouwen opvangt, schreef hulpverlener Kris van der Veen het boek “Tegen grenzen”. Hij maakte van dichtbij mee hoezeer de hulp aan illegale vrouwen tekort schiet als ze slachtoffer worden van huiselijk geweld.

In Van der Veens boek staan de levensverhalen van 6 illegale vrouwen, die allemaal hebben ervaren dat er geen veilige plek voor hen was, “niet in een land, niet in een stad, niet in een opvanghuis, nergens”. Na mishandeling door hun man kunnen dit soort vrouwen geen kant meer op en krijgen ze veel te weinig steun. Doordat ze geen verblijfsrecht hebben, worden ze vaak geweigerd door opvanghuizen. Ook Van der Veen heeft wel eens vrouwen moeten afwijzen. Daar heeft hij het moeilijk mee. “Ik voel me een radertje in een soort afwijsmachine.”

Hoe krijgen we het voor elkaar dat alle slachtoffers van huiselijk geweld zonder enig onderscheid recht krijgen op opvang, vraagt hij zich af. Dat kan alleen maar als alle mishandelde vrouwen een zelfstandig verblijfsrecht krijgen. “Daarmee erkennen we de vrouwen en kinderen, bieden we hen een veilige omgeving en geven we hen de grip op hun leven terug.” Want “we kunnen niet langer onze ogen sluiten en wegkomen met een “och” of “ach”. We moeten in actie komen.” Actie bijvoorbeeld tegen de Koppelingswet, “een discriminerende wet waardoor geweld tegen vrouwen kan blijven voortbestaan”. De vrouwenopvang mag niet langer “een verlengstuk” van die wet zijn.

Collectieve strijd

Van der Veen levert moedige kritiek op het overheidsbeleid, de landelijke vrouwenopvang en het management van Toevluchtsoord. “De verzakelijking maakt dat het management een financiële compensatie voor het verblijf van de vrouw en kinderen noodzakelijk acht. Ik hoor hen de eisen vertalen die hen door subsidiegevers, gemeenten en landelijke afspraken de afgelopen jaren zijn opgelegd.” Hij vraagt zich af “waarom de vrouwenopvang in de jaren van het strenge integratie- en uitwijzingsbeleid niet collectief heeft gestreden” voor de rechten van mishandelde illegale vrouwen. De opvang had zich volgens hem bij de rechter met succes kunnen beroepen op het internationale Vrouwenverdrag. “Mij bekruipt het gevoel dat we niet zoveel doen omdat aan deze groep geen eer te behalen is. Er valt niet veel aan hen te verdienen, ze dragen niet bij aan de statistiek van succes, ze zorgen voor schulden en daarnaast is de hulpverlening aan deze vrouwen langdurig, moeizaam en vaak zonder aantoonbaar resultaat.”

De vrouwen verdienen het om gehoord te worden, aldus Van der Veen. Maar er moeten ook mensen zijn die hun stem willen horen, die

hun strijd willen steunen. “Hulpverleners zullen hun directeuren steeds moeten confronteren met vragen: “Vinden we dat dit kan? Laten we dit gebeuren?”” “Ik voel me aangesproken, nog het meest door de verhalen van vrouwen die we niet verder hielpen”, reageert Toevluchtsoord-directeur Riekje Kok in het voorwoord bij het boek. “Ook ik voelde me de afgelopen jaren af en toe heen en weer geslingerd tussen mijn verantwoordelijkheid als mens en als directeur van een instelling. Rare tegenstelling, maar zo voelde het wel en ik twijfelde meer dan eens over de juiste keuze.” Tijdens de presentatie van het boek in november 2007 kreeg ook GroenLinks-Kamerlid Naima Azough een exemplaar aangeboden. Mede door haar inspanningen heeft de regering onlangs toegezegd dat er in 2008 geld beschikbaar komt voor de opvang van mishandelde illegale vrouwen.

Harry Westerink

Kruisvaarders tegen de islam

Op 26 januari 2008 verzamelde zich een bonte groep activisten van Stop Islamisation Of Europe (SIOE) op de Dam in Amsterdam. Ze protesteerden tegen de vermeende islamisering en tegen de bouw van nieuwe moskeeën. Het was een bizar schouwspel. Ook anti-racisten lieten van zich horen.



SIOE-oprichter Anders Gravers voert het woord.

SIOE is een nog jonge Europese beweging met kleine afdelingen in Nederland, Engeland, Denemarken, België, Frankrijk, Noorwegen, Polen en Duitsland. De organisatie is opgericht door de extreem-rechtse Deen Anders Gravers en de Engelsman Stephen Gash. SIOE heeft lak aan de vrijheid van godsdienst, verzet zich tegen de vermeende islamisering van Europa en eist een totale stop op de bouw van moskeeën. Verder strijdt men tegen de invoering van de sharia in het westen. Niet dat daar enige kans op is, maar toch. SIOE ontkent extreem-rechts te zijn en zegt dat racisme “de laagste vorm van menselijke domheid” is. Daarentegen zou “islamofobie een hoogtepunt van gezond verstand” zijn.

De Nederlandse SIOE-tak staat onder leiding van de Geert Wilders-adepten Monique van der Hulst-Radix en haar man Martin van der Hulst. De website van SIOE Nederland staat boordevol met eenzijdige verhalen over de islam en met links naar allerlei websites en fora waar het klagen over de islam verheven is tot volkssport nummer één. Een prominente verwijzing gaat naar de Engelse weblogger Paul Ray. Die wordt naar eigen zeggen binnenkort door Justitie vervolgd omdat hij met de teksten op zijn website raciale haat propageert. Ray ligt de laatste maanden zwaar onder vuur van anti-racistisch Engeland omdat hij het op zijn log opneemt voor aanhangers van de fascistische British National Party (BNP). “Dat zijn normale mensen die bezorgd zijn over de toekomst van hun bevolking”, aldus Ray.

Manifestatie

SIOE Nederland verwachtte dat er 300 mensen op hun manifestatie af zouden komen. Het werden er slechts 40. Dat kwam mede doordat SIOE vooraf had verklaard dat racistische symbolen, vlaggen en slogans tijdens de manifestatie niet toegestaan zouden zijn. Die zouden maar tot imagoschade lijden. Veel overtuigde neo-nazi's bleven ook thuis vanwege de joodse Davidsster en de leus “Support Israël” die op de SIOE-website te vinden zijn. Op de extreem-rechtse fora Stormfront en Holland Hardcore schreef iemand: “Eenieder die voor de belangen van deze smerige jodenpijpers gaat demonstreren is geen echte en geen waardig nationaal-socialist!”. Maar omdat in hun ogen de strijd tegen de islam toch belangrijker is dan die tegen de Joden, kwam een aantal leden van die fora toch opdagen. Onder hen bevonden zich Ben van der Kooi en Thomas Wentzel. Van der Kooi zat eerder enige maanden in de bak op verdenking van het in brand steken van een moskee. Tijdens de manifestatie wisselde hij vriendelijke woorden uit met Van der Hulst-Radix. Wentzel plaatste eerder berichten op Stormfront en de website van de fascistische Nationale Alliantie. Tegenwoordig post hij op Holland Hardcore. Ook Peter van Egmond kwam nog even kort een kijkje nemen. Hij is bestuurslid van de extreem-rechtse Nationalistische Volks Beweging (NVB). Het grootste deel van de overige aanwezigen bestond uit libertariërs, rancuneuze webloggers, Geert Wilders-adepten, opportunisten, racisten, zelfbenoemde voorvechters van het vrije woord en teleurgestelde linksen, nu niet direct een gezelschap waar een grote aantrekkingskracht van uitgaat. De aanwezigen luisterden naar toespraken van onder andere Gravers en Gash, die overigens met een bord rondliep met het opschrift “Stop nazislam”. Er werd verkondigd dat “de gematigde islam niet bestaat” en er werden lachwekkende leuzen geroepen als “Leve Wilders” en “Viva Wilders”.

Tegelijkertijd demonstreerden zo'n 80 anti-racisten tegen de SIOE, waaronder een tiental clowns die ludieke leuzen riepen als “Stop de laminisering van de Nederlandse huiskamers. Het tapijt moet weer terug op de grond”. De groepen werden uit elkaar gehouden door een overmacht aan politie. De anti-racisten deelden honderden folders uit aan het publiek en overstemden toespraken van de SIOE met een bak lawaai. Na een uur besloot de politie de SIOE-manifestatie te ontbinden.

Samenwerking

SIOE werkt regelmatig samen met extreem-rechts. Zo organiseerde Gravers met zijn Deense organisatie eerder een manifestatie waarbij hij Julius Børgesen van de Frie Danske Nationalister liet spreken, een uitgesproken White Power-organisatie. En op 11 september 2007 organiseerde SIOE in Brussel een internationaal protest tegen de vermeende islamisering. Men verwachtte wel 20 duizend mensen op de been te kunnen brengen. Maar het protest werd door de burgemeester verboden omdat steeds meer extreem-rechtse partijen zich erbij aansloten en hij wanordelijkheden verwachtte. SIOE zocht daarop contact met het Vlaams Belang. Die gaf de beweging juridisch advies in een poging het protest toch doorgang te laten vinden. De Duitse SIOE-vertegenwoordiger Udo Ulfkotte vond echter al snel dat het Vlaams Belang de zaak te veel naar zich toetrok. Hij distancieerde zich daarom van de manifestatie. De SIOE-oprichters Gravers en Gash waren het daar niet mee eens en wipten Ulfkotte uit het bestuur. Het verbod op de demonstratie bleef overeind, maar SIOE zette toch door. Uiteindelijk kwamen er slechts 200 demonstranten opdagen, waaronder aanhangers van SIOE, Gravers en Gash, Vlaams Belang-leden en andere extreem-rechtsen uit België en Nederland. De grootschalig uitgerukte politie arresteerde 154 mensen. Ook Vlaams Belang-leider Filip Dewinter belandde in de cel.

In december 2007 organiseerde SIOE nog een demonstratie in het Franse Marseille. Die richtte zich tegen de bouw van een nieuwe moskee. Minder dan 100 mensen kwamen opdagen. Op verzoek van SIOE werd de groep toegesproken door Bruno Mégret, jarenlang de tweede man in het extreem-rechtse Front National (FN) van Jean-Marie Le Pen. In 1998 verliet Mégret de partij na een onderlinge machtsstrijd. Hij stichtte daarop de extreem-rechtse partij Mouvement National Républicain. Gezien zijn gestalte en gedachtengoed wordt hij ook wel de “kleine Goebbels” genoemd.

Gerrit de Wit

ze opruiende leuzen zou hebben geroepen. In Utrecht werd de wake ook succesvol verstoord. Daar pakten pro choice-activisten ook actieborden af en deponeerden die in de vuilnisbak. Dozen met fakkels en folders werden onderschept en op de straat leeggegooid. In Arnhem gebeurde min of meer hetzelfde. Helaas was er veel politie in de buurt waardoor 3 pro choice-activisten hardhandig gearresteerd werden. De rest van de groep ontkwam. De wake werd door de tegenactie voortijdig beëindigd. De politie kon de veiligheid van de pakweg 20 deelnemers namelijk “niet langer garanderen”. De organisatoren van de wake spraken van “een nederlaag”. De wakes in 9 andere steden gingen geruisloos voorbij. Volgens voorzitter Dorenbos is er de laatste twee jaar sprake van toenemende agressie tijdens de wakes. “De sfeer is vaak grimmig.” Hij sluit niet uit dat de tegenprotesten verband houden met het weer opgelaaide abortusdebat: “Sinds de ChristenUnie in de regering zit, merken wij dat mensen bang worden dat de mogelijkheden voor abortus worden teruggedraaid”.

Die angst is terecht. Door de nieuwe regering wordt er namelijk beknipt op het recht op abortus. Zo is er nu een betuttelende bedenktijd van 5 dagen ingevoerd bij overtijds-behandelingen. Die minder ingrijpende behandelingen zijn voor vrouwen die niet langer dan 16 dagen over tijd zijn. Ook heeft de regering een werkgroep ingesteld die zich moet buigen over een nieuwe abortusrichtlijn waarin meer aandacht is voor alternatieven voor abortus. Daarbij moet gedacht worden aan het uitdragen van de zwangerschap en vervolgens adoptie, ongeacht de psychologische gevolgen daarvan. Op aandringen van staatssecretaris Jet Bussemaker van Volksgezondheid mag zelfs de anti-abortusorganisatie VBOK meepraten in de werkgroep. De VBOK heeft hiermee tot eigen tevredenheid een poot tussen de deur gekregen. De vereniging hoopt een rol te kunnen gaan spelen in de officiële besluitvormende gesprekken omtrent ongewenste zwangerschappen om zo abortus tegen te gaan. Het Nederlands Genootschap van Abortusartsen (NGA) zit ook in de werkgroep en vindt het niets dat de VBOK er eveneens in deelneemt. De VBOK is immers uitgesproken tegen abortus en niet in staat om neutrale voorlichting te geven aan ongewenst zwangere vrouwen.

Gerrit de Wit

Noten

1. Zie: Baas in eigen Buik-website <www.baasineigenbuik.nu>.
2. Zie: SGP Nee-website <www.sgpnee.nl>.



Een foto van de foto-expositie van Mona van den Berg over illegale vrouwen.

Foto-expositie en boekpresentatie over illegale vrouwen

Op internationale vrouwendag 8 maart 2008 opent het Leidse PvdA-raadslid Hilde Jansen een foto-expositie van fotografe Mona van den Berg, en presenteert hulpverlener Kris van der Veen zijn boek “Tegen grenzen”. Fabel-medewerker Harry Westerink houdt een praatje over de problemen en ervaringen van illegale vrouwen in Leiden. Plaats: De Linkse Kerk, Hooglandsekerkgracht 4, Leiden. Aanvang: 16:00 uur.



Foto: Mona van den Berg

Geoloog Salomon Kroonenberg wil de aarde juist opwarmen omdat er een ijstijd aankomt.

Vervolg van pagina
“Rechts en de milieuvluchtelingen”

Wanneer de 4 graden bereikt is, zullen de honderden miljarden ton kooldioxide en methaan die opgesloten liggen in de bevroren grond van vooral Siberië door smelting vrijkomen. Daardoor zal de wereldwijde temperatuur nog weer een graad verder oplopen. De zeespiegel zal nog 5 meter stijgen, de Sahara zal zich uitbreiden tot Zuid-Europa en Noord-Europa zal zo warm zijn als Marokko nu. Wereldwijd zullen de meeste kuststeden ondergelopen zijn en grootschalige landbouw zal vrijwel alleen nog mogelijk zijn in Siberië.

Brandbommen

Bij 5 graden zullen de zeeën vrijwel dood zijn, en er zullen door de opwarming grote bellen methaan van de zeebodem opborrelen. Die zullen behalve onderzeese lawines en de bijbehorende gigantische tsunami's die de kustgebieden zullen teisteren, ook de temperatuur weer met een graad opjagen omdat methaan een sterker broeikasgas is dan kooldioxide. Doordat de zeebodem minder snel opwarmt dan het land kan het wel even duren voor het zover is. Maar landen rond relatief ondiepe warme zeeën zullen als eerste geconfronteerd worden met deze effecten.

Zo'n 251 miljoen jaar geleden was het ook eens 6 graden warmer. Toen stierf tegen de 95 procent van alle diersoorten uit, waarschijnlijk door een gigantische ketting-explosie van enorme hoeveelheden opgewarmd methaanhyaat die ineens naar boven kwamen. Zo'n uitbarsting zou werken als zo'n moderne brandbom die speciaal gemaakt is om ineens alle zuurstof weg te zuigen, maar dan met de onvoorstelbare kracht van 10 duizend keer de huidige wereldvoorraad aan nucleaire wapens. Vrijwel al het leven werd in één klap vernietigd, bleef rottend achter, spoelde uiteindelijk naar zee, liet al het land kaal achter en maakte de oceanen volkomen zuurstofloos.

Anti-americanisme

Door menselijk toedoen verloopt de huidige opwarming veel en veel sneller dan die in vroeger tijden. Hoe snel het precies zal gaan is vanwege onder meer het vertragende effect van de diepe oceanen niet precies na te gaan. Die vertraging zorgt er overigens ook voor dat de opwarming nog tientallen, zo niet honderden jaren zal doorgaan ook zonder verdere menselijke uitstoot van broeikasgassen. Er zou daarvoor momenteel zo'n 7 procent kans zijn dat we sowieso niet meer onder die cruciale 2 graden kunnen blijven, waarna het onomkeerbare opwarmingsproces zou beginnen. Om 75 procent kans te hebben onder die 2 gradengrens te blijven, mag de uitstoot wereldwijd hooguit tot 2015 stijgen, maar moet dan wel in 2030 met 60 procent zijn afgenomen en in 2050 met 90 procent, aldus de berekeningen.

De vraag is of dat zal lukken. In 1992 beloofden de rijke landen dat ze in het jaar 2000 de uitstoot van kooldioxide zouden hebben teruggebracht tot het niveau van 1990. Maar in 2000 werd er 12 procent meer uitgestoten. In 1997 had men intussen al afgesproken om het niveau in 2010 tot 5 procent onder dat van 1990 terug te brengen. De verwachting is echter dat het maar liefst 25 procent hoger zal uitvallen. Graag legt men de schuld ergens anders. Bijvoorbeeld bij de VS, dat weigert internationale milieuverdragen te ondertekenen - waaraan de andere landen zich dus ook niet houden - en waarvan de inwoners inderdaad gemiddeld per persoon twee keer zoveel uitstoten als West-Europeanen. Toch doen de beschuldigingen denken aan een gemakkelijk anti-americanisme, want de Europeanen zitten zelf ook ver boven het wereldwijde gemiddelde. Waarbij natuurlijk aangetekend dat het om gemiddelden gaat, en er een enorm verschil bestaat tussen arm en rijk als het om vervuiling gaat.

Vluchtelingen

Dat de klimaatsverandering ontelbare migranten en vluchtelingen zal produceren staat buiten kijf. In 1999 telde het Rode Kruis al 25 miljoen milieuvluchtelingen. Volgens het Institute for Environmental and Human Security van de VN zullen dat er in 2010 waarschijnlijk al 50 miljoen zijn.¹ Te verwachten zijn massale landverhuizingen vanwege oprukkende woestijnen, afnemende oogsten, honger en oververhitting. Anderen zullen alles ineens achterlaten en moeten vluchten voor overstromingen, stormen en oorlogen om bijvoorbeeld rivieren. Het IPCC schatte in april 2007 dat het tegen 2050 om meer dan 200 miljoen mensen zal gaan. De ngo Christian Aid kwam in een rapport met het onvoorstelbare aantal van 1 miljard vluchtelingen en migranten. In november 2007 maakte de ngo International Alert bekend dat er op termijn zelfs 2,7 miljard mensen in beweging zullen komen. Wie de gevolgen van een eventuele opwarming met bijna 6 graden werkelijk tot zich laat doordringen, zal over zulke aantallen niet meer verbaasd staan.

Waaanzin

Rechtse opiniemakers en een piepklein aantal wetenschappers doen ondertussen doodleuk alsof er niets aan de hand is. In weekblad HP/De Tijd ontkende meteoroloog Hans Oerlemans simpelweg dat er een stroom klimaatvluchtelingen op gang komt: “Echt, dat is waanzin.”² Regelmatig trekt ook HP/De Tijd-columnist Dirk-Jan van Baar van leer tegen “de onheilsprofeten van het broeikas-effect” en de “totalitaire klimatologen” die geen tegenspraak zouden dulden. In werkelijkheid is het bewijsmateriaal voor de klimaatverandering zo overweldigend dat er wetenschappelijk geen speld meer tussen is te krijgen.

Geoloog Salomon Kroonenberg gooit het daarom over een andere boeg. De opwarming zou juist goed zijn omdat er straks een ijstijd aankomt. “Stoken, Greenpeace!”, riep hij in een pleidooi voor meer kooldioxide-uitstoot. Iedere oprisping van Kroonenberg en andere dwaallichten wordt steevast gepromoot in het weekblad Elsevier, met name door Simon Rozendaal, bekend van zijn pleidooien voor een nieuwe rassenleer.³ De wetenschapsredacteur komt iedere paar maanden met een nieuw artikel om te bewijzen dat de opwarming niet bestaat, of anders niet door de mensheid wordt veroorzaakt. Volgens hem komt de opwarming door de zon. “Als de zon binnenkort naar een rustiger fase gaat, is het afgelopen met de opwarming en hoeven er dus geen maatregelen te worden genomen die de economie schaden.” Want daar gaat het hem bij de bestrijding van “de broeikasgekte” natuurlijk om: de bedrijven vrijwaren van pijnlijke ingrepen. “De broeikastheorie is links”, zo beweert hij.

Tabaksindustrie

Er is zelfs een hele industrie ontstaan rond het ontkennen. Bedrijven als de olie-gigant Exxon sponsoren thinktanks als Hirs Ali's American Enterprise Institute (AEI) met miljoenen dollars om twijfel te zaaien. In een niet aflatende stroom artikelen zetten uiterst rechtse opiniemakers bezorgde wetenschappers en milieu-activisten weg als leugenaars, oplichters, gekken en handelaren in “junk science”. Het zouden allemaal stiekeme communisten zijn, die overheden en bedrijven willen duperen via onnodige maatregelen. Vaak zijn de nieuw gefabriceerde argumenten enkele weken later al terug te vinden in artikelen van Nederlandse opiniemakers van Rozendaal en Van Baar. Exxon biedt overigens ook wetenschappers enorme bedragen om artikelen te schrijven die de wetenschappelijke consensus rond de klimaatverandering doorbreken. Hoewel zulke artikelen vaak snel en simpel weerlegd worden door oprechte wetenschappers, blijven rechtse opiniemakers er vaak nog jarenlang mee leuren om hun gelijk te halen. Een strategie die eerder lange tijd succesvol gehanteerd is door de tabaksindustrie tegen anti-rookmaatregelen.⁴

Een op het eerste oog slimmere strategie hanteert de Deense opiniemaker Björn Lomborg, lieveling van de Nederlandse media als het gaat om tegengeluiden. Hij heeft zichzelf het image aangemeten van de doordachte intellectueel die een tegenwicht wil bieden aan “de tsunami aan overdreven uitspraken” over de opwarming. Het broeikas-effect heeft volgens Lomborg namelijk ook goede kanten, bijvoorbeeld dat er minder mensen omkomen van de kou. Verder zouden internationale afspraken geen zin hebben omdat staten zich er toch niet aan houden, zouden alle voorgestelde maatregelen te duur zijn en andere problemen belangrijker. Maar vrijwel alle andere problemen waarmee hij vervolgens op de proppen komt, hangen nauw samen met de opwarming. In feite stelt hij keer op keer voor om alleen de gevolgen van de opwarming wat te verzachten. Maar hoe zijn de gevolgen te verzachten van het vrijwel opdrogen binnen 30 tot 40 jaar van de Ganges, de Bramaputra, de Mekong en de Yangtze, rivieren waar tezamen ruim een derde van de mensheid van afhankelijk is? Sowieso kan eigenlijk alleen een door en door racistische geest pogingen om die ellende te voorkomen als “te duur” bestempelen.

Overbevolking

Steeds vaker worden die bedreigde miljarden mensen in Azië zelf verantwoordelijk gesteld voor de opwarming. De snel groeiende bevolkingen en economieën van onder meer China en India zouden ons allemaal de das om doen. Daarbij wordt selectief gewezen op de hoge groei van de uitstoot per persoon. Dat de feitelijke uitstoot per Chinees of Indiër nog geen fractie bedraagt van die van de gemiddelde Europeaan wordt meestal verzwegen. Daarbij komt een flink deel van de Chinese uitstoot op rekening van alle fabrieken die er op volle toeren draaien voor de westerse consument. De toon is inmiddels gezet. Vooral de “snel stijgende wereldbevolking” zou problemen geven, aldus ook bijvoorbeeld Van Baar.

De extreem-rechtse ideologie over “overbevolking”⁵ krijgt zo de wind weer mee bij rechts en in milieukringen. Een belangrijke bijdrage daaraan leverde ook het in 2006 verschenen boek “Ondergang” van de zeer invloedrijke Amerikaanse biogeograaf Jared Diamond.⁶ Die herleidt daarin de ondergang van eerdere beschavingen steevast tot de gevolgen van “overbevolking” voor het milieu. Ook de huidige milieuproblemen van bijvoorbeeld Californië zouden komen door bevolkingsdruk, in het bijzonder door migranten. Als een volleerd racist vergelijkt hij de schade die geïmporteerde Chinese paddenstoelen en insecten toebrengen aan Amerikaanse bossen met de vermeende “ecologische en economische” problemen die Chinese migranten zouden veroorzaken. Wat Diamond betreft zou het rijke Westen alle ontwikkelingshulp moeten staken, want de arme landen zouden hun armoede zelf veroorzaken via een te grote bevolkingsgroei.

Beheersing

Er schijnen al aanhangers te zijn van de ideologie van “overbevolking” die fantaseren over de wereldwijde invoering van “voortplantingsrechten” die net als emissierechten voor kooldioxide verhandeld zouden kunnen worden. Dat zou leiden tot een wereld waarin zwarte kinderen een zeldzaamheid worden en miljarden vrouwen maandelijks

De schoonmakers hebben gewonnen!

hun menstruatie moeten laten controleren. Waarschijnlijker is dat allerlei programma's voor opstand- en migratiebeheersing de komende decennia steeds verder zullen worden geïntensiveerd.⁷ Al jaren werken wetenschappers en militaire strategen aan methoden om de bevolking van de Derde Wereld op zijn plaats te houden. Een groot deel van de betreffende mensen wordt inmiddels door rechtse economen "overbodig" voor het kapitalisme geacht en woont opeengepakt in oneindige sloppenwijken. Met steeds meer militaire inzet zullen westerse regeringen proberen om de groeiende stroom milieuvluchtelingen te stuiten. De duizenden doden die er nu al vallen in de Middellandse Zee vormen wellicht slechts het begin van de grote landverhuizingen die de wereld nog te wachten staan.

Bij de analyses van "overbevolkings"-ideologen en andere rechtse opiniemakers - van Van Baar tot Al Gore - wordt het klimaatprobleem vakkundig van elke politieke context gestript. Maar juist het wereldwijde politieke en economische systeem veroorzaakt de problemen. De inherente groeiwang van het kapitalisme, waarbij de kosten van het plunderen en vervuilen van de natuur niet in rekening worden gebracht. Een systeem gebaseerd op uitbuiting, diefstal en verdrijving, en dat pas met de opkomst van de stoommachine (kolenverbranding) en verbrandingsmotor (olie) echt kon doorbreken, en dus innig verbonden is met de uitstoot van kooldioxide. Oplossingen die het kapitalisme niet ter discussie stellen, hebben sowieso weinig kans van slagen. De handel in emissierechten beperkt vooral de uitstoot van kooldioxide door armen. Ook de vervanging van aardolie door biobrandstoffen dringt de uitstoot nauwelijks terug. Erger nog: er is daardoor inmiddels een ongelijke strijd om de voedseloorlogen ontstaan tussen de Westerse automobilist en de armen in de Derde Wereld. Doordat steeds meer automobilisten op bijvoorbeeld maïs rijden is de prijs daarvan in Mexico in een jaar tijd verdubbeld, met als gevolg voedselrellen. En de belangrijkste oorzaak van de wereldwijde ontbossing is inmiddels de aanleg van palmolieplantages voor biobrandstof.

Koloniaal recept

Zo wordt de milieucrisis volgens het bekende racistische en koloniale recept afgewenteld op de Derde Wereld, waar de gevolgen van de klimaatsveranderingen toch al het zwaarst zullen zijn. Bij alle plannen om de uitstoot te verminderen, wordt dan ook stevast uitgegaan van de huidige wereldwijde racistische wanverdeling van welvaart. Zelden wordt bijvoorbeeld berekend hoeveel iedere individuele aardbewoner zou mogen uitstoten wanneer er werkelijk eerlijk verdeeld zou worden. Journalist George Monbiot heeft dat voor de verandering wel eens gedaan.⁸ In 2030 zou wereldwijd 60 procent minder mogen worden uitgestoten, en dat zou bij een eerlijke verdeling neerkomen op een gemiddelde reductie van 90 procent per persoon in de rijke landen.

Eric Krebbers

Noten

1. "Op de vlucht voor ecologische rampen", Eric Krebbers.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11172f74.htm>.
2. "Hans Oerlemans: Klimaatvluchtelingen in 2050? Waanzin", Frans van Deijl.
In: HP/De Tijd, 15.12.2006.
3. "'Mensenrassen' zijn een verzinsel van racisten", Eric Krebbers.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11292f82.htm>.
4. "The republican war on science", Chris Mooney, 2005.
5. "Bevolkingspolitiek", Gebladerte-reeks 20.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/g20.htm>.
6. "De zorgwekkende opvattingen van de milieuadviseur van Sarkozy", Daniel Tanuro. Op: Globalinfo-website
<www.globalinfo.nl/content/view/1414/1/>.
7. "Kneden en schuiven voor het kapitaal", Eric Krebbers.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11268f80.htm>.
8. "An 87% cut by 2030", George Monbiot. Op: Monbiot-website
<www.monbiot.com/archives/2006/09/21/an-87-cut-by-2030/>.

"Veni, vidi, vici. We kwamen, we zagen, we overwonnen. We hebben een gigantische overwinning behaald, de beste CAO in de schoonmaak ooit, en dat is te danken aan de manier waarop we als groep naar buiten zijn getreden en een netwerk hebben opgebouwd."



De NS voerde met levensgrote stickers een pr-campagne om te laten zien hoe hard schoonmakers werken. De schoonmakers plakten er zelf stickers bij waarop stond dat ze dan ook wel goed betaald willen worden.

Aan het woord is Herrie Hoogenboom, organizer van FNV-Bondgenoten op de luchthaven Schiphol. De afgelopen maanden hebben hij en zijn mede-organizers, samen met schoonmakers, activisten en anderen hard gewerkt om druk te leggen op de schoonmaakbedrijven, voor een betere CAO, maar ook voor respect en zichtbaarheid. In de nieuwe CAO staat in begrijpelijke termen waar de schoonmakers recht op hebben: 10 euro per uur, een betere reiskostenregeling en taalcursussen in werktijd voor wie daar behoefte aan heeft. En dat is bereikt in een sector die bekend staat om haar lage organisatiegraad, onder omstandigheden die niet altijd even makkelijk waren en in een betrekkelijk korte tijd.

Guerrillaconcert

Het door de FNV opgepakte organizing-model bood uitkomst. Hoogenboom: "Enerzijds geeft het mensen de kracht om naar buiten te treden en het besef dat ze samen sterk staan en iets kunnen bereiken. Anderzijds promoot het het eigenaarschap van de vakbondsleden, het idee dat zij zelf de vakbond zijn."

De afgelopen maanden hebben de schoonmakers stevig actie gevoerd. Eerst door langs te gaan bij de diverse opdrachtgevers, waaronder Fortis, het paleis van Justitie in Den Haag en diverse ministeries om hen vriendelijk om steun te vragen. Bij een negatief antwoord kwamen de schoonmakers in actie om hun eisen kracht bij te zetten. Dat gebeurde onder meer op het Centraal Station van Utrecht en bij het ministerie van Binnenlandse Zaken waar schoonmakers met spandoeken, flyers en toeters de opdrachtgevers en de omstanders lieten weten wat ze wilden en waarom. Hoogtepunt van de acties was een guerrillaconcert op Schiphol, waarbij informatieve flyers werden uitgedeeld onder luide begeleiding van een enthousiaste sambaband. Ook legden de schoonmakers onaangekondigde huisbezoeken af bij directeuren, waarbij niet vergeten werd om hun bureaus te informeren over de slechte behandeling van hun personeel.

Zelfvertrouwen

"Het is niet voorbij. De mensen zien dit ook als een eerste stap, de CAO als grond om op te staan. We moeten de groepen van actieve schoonmakers consolideren, onze positie verstevigen en proberen meer zaken aan te pakken", aldus Hoogenboom. Zeker is dat de schoonmakerscampagne als geheel zelfvertrouwen heeft geschapen. Bij de schoonmakers, maar ook bij linkse activisten, die sinds tijden weer in aanraking zijn gekomen met mensen, zwart en wit, die samen van onderop strijden voor hun rechten. Bovendien zijn dit gevechten waarbij linkse issues opeens actueel worden. Denk bijvoorbeeld aan racisme en seksisme op de werkvloer en aan de benarde positie van illegalen op de arbeidsmarkt. Het wordt tijd dat de vakbond verder leert kijken dan de onmiddellijke arbeidsverhoudingen en zich richt op bredere maatschappelijke thema's. Met de nieuwe strijdmethoden van deze campagne, die de mensen in al hun complexiteit centraal stellen, zou dit wel eens kunnen lukken.

Gábor Kovács

Neo-nazi’s in de beklaagdenbank



De nazi's net voor hun arrestatie. Een ME-er holt al achter hen aan.

Begin februari 2007 sloegen zo’n 25 neo-nazi’s in Uitgeest met grof geweld in op zo’n 80 anti-fascistische demonstranten. De daders werden opgepakt en klapten tijdens de verhoren uit de school, zowel over henzelf als over mededaders. In februari 2008 legde de rechter de eerste lading neo-nazi’s straffen op. De rest komt later aan de beurt.

De Nationalistische Volks Beweging (NVB) organiseerde op 3 februari 2007 een bijeenkomst in zaal De Opmaat in het Noord-Hollandse gehucht Uitgeest. De beveiliging was in handen van leden van Blood & Honour Nederland (B&H).¹ Die antisemitische organisatie raakte de afgelopen jaren meerdere keren in opspraak wegens het organiseren van SS-herdenkingen en nazistische concerten, en vormt een grote bedreiging voor de samenleving. Zo zijn diverse leden veroordeeld wegens vuurwapenbezit, mishandeling en poging tot doodslag. In De Opmaat verzamelden zich tientallen extreem-rechtsen. Anti-fascisten hadden echter lucht van de bijeenkomst gekregen en wilden voor de deur vreedzaam met spandoeken en lawaai protesteren. Die kans kregen ze niet. Ze werden namelijk meteen geconfronteerd met zo’n 25 neo-nazi’s, waaronder veel B&H-aanhangers, gewapend met boksbeugels, afgebroken biljartkeuen, een ploertendoder en bierflessen.²

De nazi’s vormden een linie en bestormden de demonstranten onder leiding van NVB-adviseur Ton Steemers uit Schagen. “Wie achterblijft is voor mij”, riep hij dreigend tegen zijn kornuiten toen de aanval ingezet werd. Tijdens het gevecht gaf hij commando’s als “de linie moet strakker” en “over links”. Er vielen diverse gewonden aan de kant van de anti-fascisten. De politie kwam binnen enkele minuten tussenbeide en pakte 28 extreem-rechtsen op. Velen van hen bleken eerder met Justitie in aanraking te zijn geweest wegens openlijke geweldpleging, verzet bij arrestatie, vernieling, brandstichting, mishandeling, diefstal, doodslag en verstoring van de openbare orde.

Verraad

De naam Blood & Honour is rechtstreeks afgeleid van de SS-leus “Blut und Ehre”. Volgens de filosofie achter die leus zouden eer en kameraadschap hoogtij moeten vieren. Maar de praktijk is bij B&H weerbarstig. Veel arrestanten bleken namelijk niet te beroerd om tijdens de verhoren op het politiebureau belastende verklaringen over zichzelf en de eigen kameraden af te leggen. Ze vertelden bijvoorbeeld wie de sprekers op de bijeenkomst waren en met wie ze afreidsen, en sommigen gaven zelfs laconiek inzicht in de structuren van B&H. Vooral B&H-leider Erik de Graaf uit IJmuiden lustte er wel pap van. Hij kreeg door de politie een foto voorgelegd van B&H-kopstuk Marcel Dootjes uit Zwanenburg. Op die foto is te zien dat Dootjes in Uitgeest een demonstrante in elkaar slaat. Desgevraagd liet De Graaf weten in de geweldpleger Dootjes te herkennen. Dat zal Dootjes hem niet in dank afgenomen hebben. Verder noemde De Graaf tijdens het verhoor de volledige namen van diverse NVB-bestuursleden en van andere geweldplegers in Uitgeest. Over zichzelf was de B&H-leider ook scheutig: “Ik heb verschillende mensen te pakken gekregen. Die heb ik geschopt en geslagen”.

Dootjes ging in Uitgeest los en mishandelde diverse demonstranten met een stok. De foto’s daarvan raakten in rap

tempo over internet verspreid en belandden zelfs in landelijke kranten. Tijdens zijn verhoor verklapte Dootjes aan de hand van foto’s van de aanval de volledige namen van diverse medestrijders. Ook kreeg hij een foto voorgeschoteld met daarop een nazi met in zijn handen een van de demonstranten buitgemaakte megafoon. Op de vraag wie dat was, antwoordde Dootjes doodleuk: “Wijnand de Putter”. Die is afkomstig uit Sluiskil en is voorzitter van de extreem-rechtse organisatie Dietse Kameraden die nauw met de NVB samenwerkt. De Putter werd overigens ook gearresteerd door de ME, waarbij hij zich fysiek verzette. Hij verklaarde zelf een persoon geschopt te hebben en zonder succes iemand geslagen te hebben. Ook gaf hij toe een toespraak gehouden te hebben tijdens de bijeenkomst.

Matten

Een andere arrestant, Mark Koopmanschap uit Heerhugowaard, verklaarde dat “onze groep wel zin had om te matten”. Zelf stond hij bij het gevecht in de voorste linie, getuige de beelden van de aanval. Toch ontkende Koopmanschap dat. Hij erkende wel “lid van Blood & Honour Westland” te zijn en dat men 4 of 5 keer per jaar bij elkaar komt. De arrestant Frederik van Leeuwen uit IJmuiden vertelde de politie “twee personen geslagen” te hebben en met B&H-leider De Graaf naar Uitgeest afgereisd te zijn. Wouter Eekels uit Hoogerheide behoorde ook tot de arrestanten. Hij vertelde de politie al een half jaar in de gevangenis te hebben gezeten wegens “poging tot doodslag”. Eekels vormt stevast de ordedienst bij NVB-bijeenkomsten en bezoekt regelmatig B&H-activiteiten. Op foto’s van de aanval is te zien dat Eekels met een ploertendoder in de voorste linie stond. Na het gevecht werden die ploertendoder en twee messen in zijn auto aangetroffen. Jeroen van de Wateringen uit Heiloo droeg tijdens de aanval een B&H-shirt. Naar eigen zeggen sloeg hij “wel 10 mensen”. In eerste instantie weigerde Van de Wateringen tijdens zijn verhoor namen te noemen van zijn kameraden in Uitgeest: “Anders heb ik het straks gedaan”. Maar kort daarop schudde hij gewoon vier volledige namen uit zijn mouw. Ook Jan Wiepjes uit Alkmaar verklaarde klappen uitgedeeld te hebben en dat zijn groep “een charge” tegen de demonstranten hield. Wiepjes is geen onbekende binnen extreem-rechts Nederland. Hij speelde vroeger in de extreem-rechtse band Brigade M.

Ook Rory de Koning uit Heerhugowaard kon zijn mond niet houden. Hij vertelde de politie dat Mark Koopmanschap hem op de NVB-bijeenkomst attendeerde en dat hij zelf hoort “bij de zogenaamde supportgroep van B&H Nederland”. Hij verklaarde “de nodige schoppen uitgedeeld” te hebben. “Eentje schopte ik vol op zijn gezicht en die zag ik naar de grond gaan.” Verder zei hij nog drie of vier jongens geslagen te hebben en dat “enkele jongens van onze kant met bierflesjes in de richting van links begonnen te gooien”. Arrestant Marcel van Velzen uit Heiloo vertelde op zijn beurt ook lid te zijn van B&H en dat Erik de Graaf daarvan de oprichter is. Naar eigen zeggen zit hij bij “de groep omgeving Alkmaar” die zo’n 20 personen zou tellen, en onderhoudt hij “de contacten”.

Rechtszaak

Van de 28 arrestanten werden er uiteindelijk 17 vervolgd wegens openlijke geweldpleging en mishandeling. Die moesten zich op 16 januari 2008 verantwoorden bij de rechter in Haarlem. Een twintigtal aanhangers van de Anti-Fascistische Aktie (AFA) kwam ook naar de rechtbank en zag met genoegen toe hoe de officier van Justitie en de rechter de neo-nazi’s het vuur aan de schenen legden. Veel verdachten verweerden zich door te stellen dat juist zij aangevallen werden en dat ze zich dus slechts verdedigden. Maar diverse politieagenten en een burgergetuige verklaarden dat het wel degelijk de neo-nazi’s waren die met veel enthousiasme aan het gevecht waren begonnen. Uiteindelijk werd één persoon vrijgesproken en kregen 6 anderen werkstaffen opgelegd van 40 tot 200 uur, met daarbij een voorwaardelijke celstraf van twee maanden. De Koning werd veroordeeld tot drie maanden onvoorwaardelijke celstraf, mogelijk in de hand gewerkt door zijn lange strafblad en zijn obstinate houding tijdens de rechtszaak. Het proces tegen de resterende verdachten, waaronder alle kopstukken, is aangehouden omdat er in hun zaak nog getuigen moeten worden gehoord. Wordt vervolgd.

Verbod

Ook op andere vlakken was B&H Nederland in 2007 actief. Een week voor de vechtpartij in Uitgeest organiseerden de nazi’s in dezelfde zaal De Opmaat samen met B&H Vlaanderen een Unity-concert. Daar speelde onder andere Westland Rebels, van

bandleden Frederik van Leeuwen, Jan Wiepjes en Robert Koetsier uit Heerhugowaard. Die was ook aanwezig bij de NVB-bijeenkomst en werd er eveneens gearresteerd. Bij het Unity-concert werd meerdere keren de Hitler-groet gebracht. In maart 2007 was een flinke delegatie van B&H present bij een SS-herdenking op een Duits militair kerkhof in de Belgische gemeente Lommel. Inmiddels heeft die gemeente een raadsbesluit genomen die het nazistische groepen onmogelijk moet gaan maken om daar nog herdenkingen te houden. En op 27 oktober 2007 organiseerde B&H Vlaanderen een nazistisch concert in het Belgische Wolfsdonk dat ettelijke honderden personen trok, waaronder veel Nederlanders.

Ondertussen zoekt de Nederlandse overheid, enigszins passief, naar mogelijkheden om B&H te verbieden, in navolging van bijvoorbeeld Duitsland. Zo liet minister Hirsch Ballin van Justitie in oktober 2007 weten dat een verbod van B&H in Nederland wettelijk “niet onmogelijk” is. Hij dacht daarbij aan artikel 20 van het Burgerlijk Wetboek, dat gaat over rechtspersonen die handelen in strijd met de openbare orde. Maar de minister zei nog “onvoldoende informatie voorhanden” te hebben om die procedure op te starten. Daarbij tekende hij aan dat nieuwe ontwikkelingen tot nieuwe afwegingen kunnen leiden. Ook kwam Hirsch Ballin op de proppen met artikel 5a van de Wet conflictenrecht corporaties. Volgens dat artikel is het mogelijk om groeperingen te vervolgen die handelen in strijd met de openbare orde zonder dat er sprake is van een rechtspersoon. Dat artikel is nog niet eerder ingezet tegen extreem-rechtse organisaties, maar eens zou de eerste keer kunnen zijn.

Gerrit de Wit

Noten

- “Verbod dreigt voor Blood & Honour”, Gerrit de Wit. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11339f85.htm>.*
- “Nazi’s hakken met boksbeugel en ploertendoder in op demonstranten”, Gerrit de Wit. In: Fabel Archief: <www.gebladerte.nl/11313f82.htm>.*

Dagelijkse repressie in de Alphense illegalenbajes

Nadat in oktober 2007 de nieuwe illegalengevangenis in Alphen aan den Rijn open ging, bleek al snel hoezeer daar de mensenrechten worden geschonden. Het bajesregime is bikkelhard, de bewakers zijn bot en gewelddadig, en onuitzetbare illegalen worden als afval op straat gegooid.

De bajes biedt plaats aan in totaal 1.316 illegalen, die worden opgesloten in afwachting van uitzetting. De eerste maanden na de opening raakte de gevangenis beetje bij beetje gevuld. Er schijnen momenteel enkele honderden illegalen gevangen te zitten. Staatssecretaris van Justitie Nebahat Albayrak wil “tijdelijke gevangnissen” als de Rotterdamse bajesboten gaan sluiten, omdat die door de komst van de nieuwe gevangenis overbodig zouden zijn geworden. De Alphense bajes zal daardoor naar verwachting in de loop van 2008 propvol illegalen zitten. De staatssecretaris liet in antwoord op Kamervragen ook nog weten dat ze geen maximumtermijn zal stellen aan de opsluiting van illegalen. Die kunnen dus als onschuldigen tot aan hun dood gegijzeld blijven door de overheid.

Uitzendbureau

De gevangenen worden in de bajes niet alleen op de huid gezeten door het bewakingspersoneel, maar ook door medewerkers van de IOM, de IND en de nieuwe Dienst Terugkeer & Vertrek (DTV) van het ministerie van Justitie. De gevangenis biedt werk aan 650 mensen, waarvan 450 als bewaker. Het particuliere beveiligingsbedrijf Securicor is nauw betrokken bij de beveiliging. Toen de gevangenisleiding vlak voor de opening nog kampte met een enorm personeelstekort, gaf Securicor aan uitzendbureau Randstad de opdracht om snel nieuw personeel te werven. De gemeente Alphen zag zijn kans schoon om van een heleboel werklozen af te komen en probeerde het arbeidsreserveleger met voorrang in de bajes aan het werk te zetten. Het lijkt echter slecht te zijn gelukt om mensen geïnteresseerd te krijgen voor dit uiterst nare werk waarbij men eenzame en wanhopige mensen eronder moet houden. Veel bewakers schijnen overigens niet blij te zijn met de arbeidsomstandigheden en willen ontslag nemen of teruggaan naar Kamp Zeist, waar vandaan velen zijn overgeplaatst naar Alphen om het personeelstekort weg te werken.

De nieuwe gevangenis bestaat uit 5 betonnen gebouwen op een terrein van 1,9 hectare, omgeven door een ringmuur. Volgens architect Remco Bruggink, die de bajes heeft ontworpen, hebben de gebouwen “een eigen karakter gekregen door te variëren met kleur, textuur en reliëf”. “Naast het echte groen in de vorm van gras en berkenbomen op de sportvelden is het beton zelf aangewend om artificiële natuur en daarmee een zekere mate van zachtheid in het complex te brengen, zo zijn het entreegebouw en de ringmuur voorzien van een bamboereliëf. Bij het isoleergebouw is het schoonbeton voorzien van RVS-gaas waarop blauwe regen haar weg naar boven zoekt.” Alsof het om vakantiebungalows gaat. Ook kunstenaar Jurgen Bey heeft geld verdiend aan de uitzetindustrie. Hij heeft de tafeltennis- en tafelfoetbalspelen in “de recreatieruimten” gemaakt. Bey heeft de belijning van het pingpongspel en de poppetjes van het voetbalspel “opzettelijk wit” gelaten “om de gedetineerden aan te sporen ze zelf in te kleuren. Dat gebeurt. Er worden momenteel honderden kleine voetbalshirtjes gepunnikt.” Zo wordt de gevangenen “de mogelijkheid geboden” iets aan het spel toe te voegen en de spelregels te veranderen. “Even kunnen ze de situatie naar hun eigen hand zetten.” Om daarna gedeporteerd of gedumpt te worden.

Niemandslaan

De gevangenisdirectie probeert het de gevangenen zo moeilijk mogelijk te maken om te communiceren met de buitenwereld. Volgens de huisregels wordt contact met media zelfs bestraft met plaatsing in de isoleercel. Vooral Securicor-personeel gedraagt zich agressief ten opzichte van de gevangenen. Securicor-mensen kwamen al eerder negatief in het nieuws wegens de slechte behandeling van gevangenen op de Rotterdamse bajesboten. Het regime van de Alphense bajes komt sterk overeen met dat van andere illegalengevangnissen en overtreft het soms zelfs in mens-onwaardigheid. Alsof het om vuilniszakken gaat, dumpst men onuitzetbare illegalen ergens op de stoep in de buurt van het Alphense treinstation. Een illegaal maakte mee dat hij een eind van het station vandaan op straat werd gegooid en toen al zijn bagage in delen naar het perron moest slepen. Het gevangenispersoneel stak geen poot uit om hem daar even bij te helpen. Hij was eerder door andere bewakers geslagen en aan zijn handboeien meegesleurd. Daardoor kon hij zijn hand niet belasten en zijn spullen nauwelijks dragen. Hij kreeg slechts een oprotpremie van 20 euro mee om een enkeltje niemandslaan aan te schaffen.

Deze illegaal ondervond het repressieve bajesregime aan den lijve. Het eten komt bijvoorbeeld vaak veel te laat, viel hem op. De tweepersoonscellen zijn kleiner dan die in Kamp Zeist en de bewaking strenger. De inrichting van de Alphense bajes doet denken aan een ziekenhuis, maar de medische zorg is bijzonder beroerd. Elke dag krijgen zieke gevangenen andere medicijnen. Wanneer een gevangene naar een andere plek moet, wordt hij altijd vergezeld door twee bewakers. Die bemoeien zich overigens met alles. Als een gevangene met een geestelijk verzorger wil praten, dan blijven ze erbij staan en bepalen dan hoe lang de verzorger mag blijven. Dat is zelfs in strijd met de op zich al uiterst repressieve gevangenisregels. Ook weigerden de bewakers een keer een geestelijk verzorger toe te laten in de isoleercel, omdat de gevangene daar “geen briefje had ingevuld”. De geestelijk verzorger moest toen naar de directeur om alsnog toegang te krijgen. De bewakers maken de dienst uit en de gevangenen zijn een speelbal in hun handen.

De IOM neemt een ander deel van de repressie voor zijn rekening. In november 2007 begon de terugkeerorganisatie een 18 maanden durend project in de bajes om gevangenen “vrijwillig” terug te sturen naar hun land van herkomst. Het project kost

1,6 miljoen euro. De EU betaalt 55 procent en het ministerie van Justitie 45 procent. Eerder draaide de IOM al een proefproject op een Rotterdamse bajesboot. “Er was 30 procent minder vrijwillige terugkeer onder de populatie van de detentieboot geweest zonder de inspanningen van de IOM”, weet de enthousiaste IOM-directeur Joost van der Aalst. Van een vrijwillige keuze om terug te keren kan voor opgesloten illegalen vanzelfsprekend helemaal geen sprake zijn. De IOM wil meer druk op gevangenen uitoefenen om toch maar mee te gaan werken aan hun eigen deportatie.

Tegen de muur kwakken

Een illustratief voorval uit het leven van alledag in de Alphense bajes. De gevangene Mohammed krijgt een nieuwe celgenoot, de al wat oudere Allan. Een bewaker komt naar Mohammed toe en zegt: “Jij gaat naar een andere cel”. “Waarom?”, vraagt Mohammed. “Omdat jij een moslim bent en de nieuwe niet.” Dat interesseert Mohammed niet. Hij is juist blij dat zijn nieuwe celgenoot Nederlands spreekt. Maar de bewaker eist dat hij zijn spullen pakt. Later komt de bewaker terug en zegt: “De nieuwe moet verhuizen”. Vanwege zijn leeftijd wil Allan in een andere cel graag onderop in het stapelbed liggen. De bewaker zegt dat hij niets te willen heeft. Mohammed zegt dat er in de gevangenis ruimte genoeg is. Een heleboel cellen zijn leeg. Maar de bewakers luisteren niet naar redelijkheid. Beide gevangenen gaan luchten. Als ze terugkomen in de cel, blijkt het metalen bestek te zijn weggehaald. Dan komen twee bewakers binnen. Ze lopen naar Allan die op bed ligt. Hij moet zijn handen tonen. Hij wordt van zijn bed afgesleurd en tegen de muur gekwakt, waardoor er bloed uit zijn mond komt. Daarna komen er nog meer bewakers binnen die hem met veel geweld tegen de grond werken. Ze doen hem handboeien om en smijten hem voor 14 dagen in de isoleercel.

Omdat verzet tegen dit soort repressie noodzakelijk blijft, blokkeerde de Werkgroep Stop Deportaties op 27 december 2007 de toegang tot de Alphense gevangenis. “Het voortbestaan van vluchtelingengevangnissen, met een groeiend aantal detentieplaatsen, is tekenend voor de koers van de huidige regering. Een uiterst mager “generaal pardon” moet maskeren dat staatssecretaris Albayrak in feite de lijn-Verdonk voortvarend voortzet.” De werkgroep vindt dat iedereen het recht heeft om “zelf te bepalen waar zij of hij wil wonen. De grenzen moeten open, de vluchtelingen-gevangnissen dicht.”

Harry Westerink



Uitzendbureau ronselt bewakers voor illegalenbajes in Alphen.

Foto: Ellen de Waard

Nederland wordt een politie- en controlestaat

Nederland is hard op weg om een politie- en controlestaat te worden. Dat blijkt uit onlangs gepresenteerde cijfers van de Britse organisatie Privacy International (PI). Vooral wat betreft het af luisteren van gesprekken, de identificatieplicht en de gedwongen afname van DNA-materiaal scoort Nederland internationaal bedroevend slecht.

PI baseert de cijfers op wereldwijd onderzoek naar justitiële opsporingsbevoegdheden en bescherming van de privacy in 47 landen, inclusief alle 27 EU-landen.¹ Meer dan 200 experts van over de hele wereld werkten eraan mee, waaronder journalisten, academici, mensenrechtenadvocaten en nationale privacywaakhonden. Die keken vooral naar de identificatieplicht, de opslag van biometrische kenmerken van inwoners, wetten ter bescherming van de privacy, het afnemen van telecommunicatie en opslag ervan, de grensbewaking, cameratoezicht en de bevoegdheid van staten om informatie op te vragen bij bedrijven.

Alarmerende cijfers

De bevindingen over 2007 werden door de onderzoekers verwerkt in statistieken, waarin landen die systematisch de privacy van inwoners schenden en beschikken over vergaande controle- en opsporingsbevoegdheden een laag cijfer krijgen, en de landen die beschikken over waarborgen voor de privacy een hoger cijfer. Uit die statistieken blijkt dat de Nederlandse staat faalt in het beschermen van de privacy. Nederland krijgt namelijk slechts een 2.1 en eindigt daarmee op plaats 20 van de 27 Europese lidstaten. Onder de 7 EU-landen die het slechter doen, bevinden zich Bulgarije (2.0), Frankrijk (1.9) en het Verenigd Koninkrijk (1.4). Relatief minder slecht doen Griekenland (3.1), Roemenië (2.9) en Duitsland (2.8) het. Bijna alle EU-landen kenden in 2007 een terugval in de bescherming

van de privacy. Duitsland en Frankrijk kenden zelfs een “alarmerende terugval”. Wereldwijd hebben vooral landen als Canada (2.9) en Argentinië (2.8) enkele waarborgen voor de privacy. Landen als de VS (1.5), Rusland (1.3) en China (1.3) doen het ronduit slecht en vallen in de categorie “surveillance societies”. Van de EU-lidstaten zit alleen Groot-Brittannië in diezelfde totalitaire categorie, maar daar wordt tenminste nog wel actief over privacy gediscussieerd.

Met het cijfer 2.1 zit Nederland nog net in de categorie “Systemic failure to uphold safeguards”. Met een verlies van een tiende punt zou Nederland wegzakken in de categorie “Extensive surveillance societies”. Volgens PI kent Nederland weliswaar enkele grondwettelijke beschermingen van de privacy, maar dat stelt in de praktijk weinig voor. Zo hebben geheime diensten de bevoegdheid om email- en telefoonverkeer te onderscheppen. Verder hekelen de onderzoekers het wetsvoorstel Dataretentie. Daarmee wil de overheid de providers straks verplichten om alle communicatiegegevens voor 18 maanden te bewaren, ook al stelt de EU dat 6 maanden voldoende zijn. PI vreest ook misbruik van de digitale databank met sociale en medische gegevens van alle kinderen, die vanaf 2008 aangelegd wordt. De organisatie is wel te spreken over de Nederlandse privacywaakhond College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Dat college ziet er op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens als onafhankelijke toezichthouder op toe dat persoonsgegevens zorgvuldig gebruikt en beveiligd worden. Maar het CBP kan ook geen ijzer met handen breken en schiet tekort.

Identificatieplicht

PI vindt het verder opvallend dat op grote schaal DNA-gegevens van verdachten gedwongen afgenomen wordt, en bekritiseert de opname van biometrische kenmerken in het paspoort en de toepassing van de identificatieplicht. Uit recent onderzoek van Buro Jansen & Janssen blijkt dat in 2005 en 2006

in totaal 104.637 mensen beboet zijn omdat ze geen identiteitspapieren konden laten zien. Daarvan werden er maar liefst 42.533 beboet zonder een andere overtreding te begaan. Dat staat in schril contrast met de toentertijd door de regering gedane toezegging dat de identificatieplicht geen vrijbrief mocht worden voor willekeurige identiteitscontroles. In het merendeel van de overige gevallen kregen mensen boetes voor kleine overtredingen zoals het fietsen zonder licht. Zo werkt de identificatieplicht als een zinloze maar voor de overheid profijtelijke boeteverdubbelaar. De ID-plicht wordt dan ook breed verafschuwd. Uit recent onderzoek van het adviesbureau Porter Novelli blijkt ook dat 48 procent van de Nederlanders het niet prettig vindt dat winkels voor marketingdoeleinden via klantenkaarten bijhouden wat men koopt. In de rest van Europa zou dat gelden voor 33 procent. Wat veel mensen overigens niet weten is dat je die zogenaamde kortingskaarten ook anoniem aan kunt schaffen, dus zonder het overhandigen van persoonsgegevens.

De verslechterde situatie in Nederland staat niet op zichzelf. De uitkomsten over 2007 laten zien dat wereldwijd het fundamentele recht op privacy het onderspit delft in de zogenaamde strijd tegen terrorisme, fraude en ongewenste immigratie. Dat wordt mede in de hand gewerkt door de voortschrijdende digitalisering. Daardoor is het voor overheden tegenwoordig een fluitje van een cent om bestanden aan elkaar te koppelen. Vooral totalitaire staten scherpen hun wetgeving aan en slaan allerlei informatie van burgers op. Daardoor staan miljarden mensen continu onder verdenking, een praktijk die de Stasi in de vroegere DDR met jaloezie zou vervullen.

Gerrit de Wit

Noot

1. “Leading surveillance societies in the EU and the World 2007”, Privacy International. Op: PI-website <[www.privacyinternational.org/article.shtml?cmd\[347\]=x-347-559597](http://www.privacyinternational.org/article.shtml?cmd[347]=x-347-559597)>.

Iraanse studenten buitengesloten

De Nederlandse regering loopt wereldwijd voorop bij het uitsluiten van Iraanse studenten. De universiteiten kunnen daardoor minder meeprofiteren van de voortdurende Iraanse braindrain.

In september 2007 heeft de regering per brief bij de universiteiten aangedrongen tot “waakzaamheid” en “grote terughoudendheid” bij het toelaten van medewerkers en studenten uit Iran. De IND zou voor Iraniërs nog slechts visa afgeven wanneer universiteiten een garantie-verklaring overleggen dat ze niet in contact kunnen komen met gevaarlijke nucleaire kennis. Daar konden de technische universiteiten van Twente en Eindhoven niet voor in staan, zeiden ze. Daarop besloten ze geen nieuwe Iraniërs meer aan te nemen. “We hebben geen politie-agenten bij de ingang van de collegezalen staan”, aldus het verantwoordigde Eindhovense bestuur. Met het volkomen weren van alle Iraniërs heeft men kennelijk minder moeite. De Delftse universiteit houdt alleen sommige studierichtingen gesloten - zonder agenten - en in Groningen zijn Iraniërs als vanouds welkom. Nadat de IND eind januari 2008 de garantie-eis afschafte, liet Twente weer Iraniërs toe, maar Eindhoven niet. De universiteiten blijven wel allemaal gedwongen om de gangen van de Iraanse studenten en medewerkers nauwkeurig na te gaan.

Kernwapens

Aanleiding voor de maatregel is VN-resolutie 1737 van eind 2006 die wil tegengaan dat Iran nucleaire kennis krijgt. De afgelopen jaren hebben de VS en andere westerse landen Iran onder druk gezet om geen kernwapens te gaan maken, tot onlangs bleek uit een gezamenlijk rapport van 16 Amerikaanse inlichtingendiensten dat het land zijn kernwapenprogramma al in 2003 heeft stilgelegd. De ophef over de Iraanse kernwapens doet sterk denken aan het opgeklopte gedoe rond Saddam Hoesseins vermeende massa-vernietigingswapens. Die bleken uiteindelijk niet meer dan een verzinsel om Irak te kunnen bezetten. Overigens is het op zich te waarderen als de verspreiding van kernwapens wordt tegengegaan, maar helaas wordt het krankzinnige

arsenaal van “onze” machtige bondgenoten nooit aan de kaak gesteld. Britse en Franse studenten kunnen toch net zo goed gaan meewerken aan de productie van kernwapens in hun land?

Iraanse wetenschappers kunnen de voor kernbommen benodigde deeltjesversnellers trouwens al bouwen. Daar hoeven Iraanse studenten dus niet voor naar Nederland te komen. Er is hier sowieso nauwelijks enige speciale kennis over kernwapens. De kennis om kernbommen te bouwen is tegenwoordig gemakkelijk te verkrijgen, via onder meer internet. Daarom roept de VN vooral op om de levering tegen te gaan van “apparatuur, goederen en technologieën die zouden kunnen bijdragen aan Irans activiteiten op het gebied van verrijking, reproductie en zwaar water verbonden aan de ontwikkeling van atoomwapens”. De resolutie heeft het ook over “waakzaamheid en het voorkomen van gespecialiseerde trainingen en opleidingen voor Iraniërs”. In de praktijk blijkt Nederland het enige Europese land dat Iraanse studenten daadwerkelijk aanpakt. Zelfs in de VS zijn Iraanse studenten gewoon welkom om te studeren wat ze willen, oorlog of geen oorlog.

Verdachtenhoek

De Nederlandse overheid maakt het Iraniërs al langer heel moeilijk om hier te studeren. Het is bijzonder tijdrovend om ingeschreven te raken aan een universiteit vanwege de vele extra controles door tal van overheidsinstanties. Zelfs het openen van een simpele girorekening neemt daardoor maanden extra in beslag. “Het trekt een muur op tussen mij en de andere studenten. Alsof we iets gevaarlijks doen”, aldus een Iraanse student in Delft.

Honderden studenten en universitaire medewerkers protesteerden tegen de nieuwe maatregelen en tekenden de petitie

“Academische vrijheid kent geen nationaliteit!”. De opstellers van de petitie stellen voor “om deze gevoelige informatie in Nederland adequaat af te schermen in plaats van Iraniërs in de verdachtenhoek te plaatsen; het mogelijke gevaar dat van dit type informatie uitgaat, laat zich immers niet beperken tot één nationaliteit. Wij vinden deze maatregel van het kabinet stigmatiserend en discriminerend voor Iraniërs als bevolkingsgroep. In een rechtstaat is men onschuldig tot het tegendeel bewezen wordt; structurele uitsluiting van een bevolkingsgroep past daar niet bij. We maken ons ook zorgen om de negatieve gevolgen die deze maatregel kan veroorzaken voor de ruim 28 duizend Iraanse Nederlanders, van wie velen momenteel aan de hogescholen en universiteiten studeren, promoveren of anderszins werkzaam zijn.”

Wat dit soort discriminerende maatregelen los maakt, kennen we uit de geschiedenis. Gezagsgetrouwe medewerkers van de Universiteit van Amsterdam gingen direct aan de slag. “Bij ons waren mensen al bezig een lijst van Iraniërs op te stellen, maar dat heb ik snel gestopt”, gaf Niels Molenaar van het buitenlandbureau van de universiteit toe. In de petitie staat verder: “Puur het feit dat iemand uit Iran komt is hier immers de reden om iemand van bepaalde takken van wetenschappelijke kennis en onderwijs uit te sluiten. Feitelijk bestempelen garantie-eis en regeringsbrief Iraniërs bij voorbaat tot spionnen voor het Iraanse regime, hetgeen ook nog eens laster is.”

Concurrentie

Op het eerste gezicht keerden de protesten zich vooral tegen discriminatie van Iraniërs, en tegen de afbraak van de academische vrijheid, een mooi links en liberaal principe dat helaas in de praktijk weinig opgeld meer doet. Universiteiten zijn steeds meer tot commerciële instituten geworden



Ontdekkingsreizen voor anti-racisten

Veel jongens en meisjes waren vroeger in de ban van de grote ontdekkingsreizigers. Het was lang voordat internet in zwang kwam. Om hun dromen van verre reizen te voeden waren ze op de bibliotheek aangewezen. Daar hadden ze immers van die grote dikke boeken over de ontdekkingsreizen met wereldkaarten met lange pijlen in diverse kleuren erop. Elke pijl gaf de precieze route aan die bijvoorbeeld Columbus had genomen, of Magelhaes, of Marco Polo. Prachtige verhalen stonden erin, over de menselijke nieuwsgierigheid, over durf en over andere culturen.

De dromers die later links werden, dachten met enige gêne terug aan hun vroegere interesse. Want het waren allemaal racistische verhalen geweest van ondernemende witte mannen uit Europa die zwarte mensen ‘ontdekten’, mensen die volgens de overlevering passief zaten af te wachten tot ze gevonden werden. De verhalen hadden achteraf ook iets nationalistisch, er hing een enge sfeer van nationale heldenverering omheen. En tot overmaat van ramp bleken die helden niets anders dan de wegbereiders van het kolonialisme en imperialisme.

Gelukkig is er nu eindelijk ook zo’n mooi boek dat recht doet aan ontdekkingsreizigers uit alle hoeken van de wereld. In “Hoe de wereld werd ontdekt” laat Felipe Fernández-Armesto zien hoe de eerste mensen uit Afrika vertrokken en stukje bij beetje de wereld ontdekten, maar elkaar daarbij wel uit het oog verloren. Hoogtepunt van deze fase van divergentie was misschien wel de ontdekking van Australië 40 duizend jaar geleden, in een tijd dat er van boten nog geen sprake was. Later kwam de convergentie op gang en begonnen mensen uit alle streken elkaar langzamerhand weer te ontdekken. Reizigers van de eerste grote beschavingen legden onderlinge contacten. Fernández-Armesto beschrijft hoe de Chinezen het Romeinse rijk ontdekten, reizigers uit India Indonesië, en Indonesiërs Madagaskar. Hoe Taiwanese de eilanden van de Stille Oceaan ontdekten, en de Inuit en de Vikingen Amerika. En ga zo maar door. Een prachtig boek, dat de Europese lezer inprint dat er op uit trekken zeker geen unieke westerse specialiteit is.

“Hoe de wereld werd ontdekt”, Felipe Fernández-Armesto. Uitgeverij: Spectrum, € 39,95. ISBN: 9789027447906.

Eric Krebbers

Recensies

Eerwraak

In 2003 beschreef Norma Khouri in haar boek “Verboden liefde” hoe haar beste vriendin slachtoffer werd van eerwraak nadat ze verliefd werd op een jongen uit christelijke kringen. Het boek verkocht zeer goed en zorgde vooral in de westerse wereld voor grote ophef. De oorlog in Irak begon en Khouri’s boek werd onderdeel van de racistische hetze tegen moslims en Arabieren. Alleen in hun kringen zouden eermoorden en andere gruwelijkheden voorkomen. In haar onlangs verschenen en zeer strijd bare boek “In naam van de eer” laat Rana Husseini zien dat “Verboden liefde” vol generalisaties en stereotyperingen over moslims en Arabieren staat. Ze toont aan dat het om een compleet verzonnen verhaal gaat, waarin zelfs de geografische gegevens niet kloppen.

Volgens Husseini wordt eerwraak ten onrechte in verband gebracht met de islam. In werkelijkheid is het een fenomeen uit pre-moderne plattelandssamenlevingen, zoals die nog te vinden zijn in de Arabische wereld - maar bijvoorbeeld ook in Zuid-Europa - waar mensen met opzet dom worden gehouden door onder meer grootgrondbezitters. Er wordt hen angst aangepraat over de gevaren van de grote stad en de vrije omgangsvormen tussen man en vrouw die daar zouden heersen. Vaak moeten ze noodgedwongen toch naar de stad migreren. Daar vrezen ze voor de zedigheid van hun vrouwelijke familieleden.

Husseini geeft ook aan dat vrouwenonderdrukking iets is van alle tijden en culturen, dat het vaak alleen anders genoemd wordt. Zo wordt aan een moord op een vrouw in het westen regelmatig het etiket “crime passionel” geplakt, maar spreekt men bij een vergelijkbare moord onder Arabisch sprekende migranten direct over eerwraak. In Jordanië is Husseini een voorvechterster voor meer vrouwenrechten. Voor moslimfundamentalisten en conservatieven komt dat neer op een pleidooi voor zedenverwildering. Volgens hen worden campagnes voor vrouwenrechten door het westen betaald om de moslimcultuur kapot te maken. Het is goed om te lezen dat Husseini zich niet laat intimideren.

“In naam van de eer”, Rana Husseini. Uitgeverij: Artemis, € 19,95. ISBN: 9789047200178.

Roel Nagel

Nederlanders in Amerika

Zo’n kwart miljoen Nederlanders emigreerde tussen 1840 en 1940 naar de VS, veelal om daar in de landbouw te gaan werken. Hans Krabbendam beschrijft in zijn boeiende boek “Vrijheid in het verschiët” hoe deze groep in het Amerikaanse midden-westen een eigen subcultuur vormde. De migranten vertrokken ook naar de Nieuwe Wereld omdat ze meer vrijheid wilden hebben. Ze zochten en vonden vaak meer kansen in het leven, meer individuele keuzemogelijkheden, een minder bemoeizuchtige overheid, en minder minachting van “de hogere standen” voor de gewone man en vrouw.

Veel van wat beleids- en opiniemakers nu problematiseren bij migranten uit Marokko en Turkije, overkwam ook de Nederlandse migranten. Ze trouwden in eigen kring en vaak zelfs met iemand die oorspronkelijk uit dezelfde Nederlandse provincie kwam. Trouwplannen met migranten uit andere Europese landen stuitten bij de ouders nogal eens op bezwaren. Ze bleven Nederlands praten en gingen ook Nederlandstalige kranten uitgeven. Soms spraken migranten uit Zeeland alleen maar Zeeuws en konden ze hun burens in de VS niet begrijpen omdat die uitsluitend Drents spraken. Het kwam ook voor dat een moeder haar kind een standje gaf omdat ze Engels sprak, “en dat nog wel op een zondag”. Vandaag de dag is het onwaarschijnlijk dat een naar Nederland gemigreerde Marokkaanse moeder haar kind berispt omdat het Nederlands spreekt.

De Nederlanders onderscheidden zich verder door hun kleding, huizen en gewoonten. Ze bleven hun stijve Hollandse calvinisme weliswaar lang in ere houden, maar in de loop der tijd “veramerikaniseerden” ze toch. Opvallend is bijvoorbeeld dat ze opkwamen voor het algemeen kiesrecht, terwijl hun geloofsgenoten in Nederland daar nog vaak fel op tegen waren. Van de migratiegeschiedenis van hun vroegere landgenoten kunnen de huidige Nederlanders leren hoe ingrijpend, moeilijk en noodzakelijk migratie vaak is.

“Vrijheid in het verschiët”, Hans Krabbendam. Uitgeverij: Verloren, € 29,00. ISBN: 906550947X.

Harry Westerink

die op de wereldmarkt moeten concurreren om opdrachtgevers, investeerders, beroemde professoren en talentvolle studenten. Nederlandse universiteiten weten jaarlijks maar een handjevol Iraanse studenten te strikken, en de recente maatregelen zullen dat aantal beslist niet verhogen. “We lijken hier te vergeten dat Iraniërs ontzettend goede studenten zijn. Nederland doet zichzelf met deze maatregel tekort”, zegt de Delftse professor Arie van Deursen dan ook. Niet zozeer de belangen van de studenten, maar die van de Nederlandse economie en het bedrijfsleven staan voor hem voorop. “Het zijn topstudenten en sommigen van hen blijven na hun studie in Nederland wonen”, weet directeur Muhsin Harakeh van het Kernfysisch Versneller Instituut van de Groningse universiteit. Intussen meldt de universiteit van het Iraanse Isfahan dat steeds meer van hun studenten naar de VS vertrekken. Door het braafste jongetje van de klas te willen zijn, lijkt Nederland deze neo-koloniale slag om menselijke grondstoffen goeddeels verloren te hebben.

Zie voor de petitie: “Iraanse studenten: Stop de verdachtmaking van Iraniërs”-website <www.iraansestudenten.nl>.

Eric Krebbers



Gebladerte-reeks

De Fabel van de illegaal publiceert via de Gebladerte-reeks brochures over allerlei voor links belangrijke thema’s. Bestellen? Maak € 3,00 per brochure (inclusief porto) over op giro 95225 t.n.v. St. Gebladerte te Leiden. Vermeld duidelijk je adres en de code van de brochure.

G1	De schaduwzijde van de antroposofie <i>Kritiek op o.m. de Vrije Scholen, Triodosbank en BD-landbouw</i>
G2	Het hellende vlak van de New Age <i>Tegen de Celestijnse Belofte, theosofie en Gemrod</i>
G3	De wereld volgens Dwaarsligger <i>Columns en poëzie vanaf de onderkant van de samenleving</i>
G4	De Leidse acties van het ELF <i>Over ideeën en praktijken van de radicale milieubeweging</i>
G5	De fascistische “gene zijde” van Jozef Rulof <i>Jomanda’s inspiratiebron ontmaskerd!</i>
G6	Mannenstrijd! <i>Solidaire mannen tegen het patriarchaat</i>
G7	De Alphense illegalenbajes De Geniepoort <i>Over het opsluiten van onschuldigen in Nederland</i>
G8	Elk hart een tijdbom <i>Poëzie van de activist en Dunya-prijswinnaar Harry Westerink</i>
G9	Extreem-rechts aan de vrouw gebracht <i>Fascisten zien de vrouw het liefst achter het aanrecht</i>
G10	Repressieve hulpverlening <i>Tegen de psychiatrie, de medische industrie en euthanasie</i>
G11	De politiek van sekten en goeroes <i>Tegen de Dalai Lama, Nieuw Akropolis en Summit Lighthouse</i>
G12	Leiden, stad van razzia’s <i>Over apartheid en illegalenvervolging in Leiden</i>
G13	“Van nature” links? <i>Biologisme, de Natuurwetpartij, dierenbevrijding en sjamanen</i>
G14	In actie tegen de Alphense illegalenbajes. Deel 2 <i>Actie-ervaringen van De Fabel van de illegaal</i>
G15	Politiek voorbij links en rechts? <i>Over taz, conspiracy, new age, nieuw-rechts en Hollywood</i>
G16	Katapult <i>Politieke cartoons en strips van Ka</i>
G17/1	Nieuw-rechts en de beweging tegen globalisering. Deel 1 <i>Over MAI, WTO, Seattle, Goldsmith en het IFG</i>
G17/2	Nieuw-rechts en de beweging tegen globalisering. Deel 2 <i>Over MAI, WTO, Seattle, Goldsmith en het IFG</i>
G18	Daklozenkranten en de illegalenjacht <i>De Haagse soft sector blijkt spijkerhard</i>
G19	Solidair met Baskisch links-nationalisme? <i>Discussie over internationalisme en anti-nationalisme</i>
G20	Bevolkingspolitiek <i>Hoe staten voortplanting, sterfte en migratie willen beheersen</i>
G21/1	Het wereldbeeld van het antisemitisme. Deel 1 <i>Over religieus antisemitisme en kort-door-de-bocht anti-kapitalisme</i>
G21/2	Het wereldbeeld van het antisemitisme. Deel 2 <i>Over antisemitisme en anti-zionisme</i>
G22	Katastrofe! <i>Tweede serie politieke cartoons en strips van Ka</i>
G23	De kwartiermakers van Fortuyn <i>Over opiniemakers, nationalisme en fundamentalisme</i>
G24	Vrouwen zonder papieren <i>Uitbuiting en geweld in de illegaliteit</i>
G25	Migratiebeheersing <i>Alleen bruikbare vluchtelingen en migranten nog welkom?</i>
G26	Volk noch vaderland <i>Derde bundel poëzie van Harry Westerink</i>
G27	De wegbereiders van Wilders <i>Elf opiniemakers en een politicus tegen migranten</i>
G28	Christenfundamentalisme <i>Over extreem-rechts in een religieus jasje</i>
G29	Nieuw Rechts <i>De schokkende feiten over een extreem-rechtse partij</i>
G30	Van multiculturalisme naar integratiedwang <i>Info en actie tegen verplichte inburgering</i>
G31	Opgelapte vaderlandsliefde <i>Hoe de koloniale geschiedenis wordt rechtgepraat</i>

Doorbraak is een linkse basisorganisatie die strijdt voor een ecologisch duurzame wereld zonder uitbuiting, onderdrukking en uitsluiting. Daarom vechten we van onderop tegen het kapitalisme, het patriarchaat, racisme, nationalisme, religieus fundamentalisme en militarisme. **Doorbraak** is een gezamenlijk initiatief van zogenaamde allochtonen en autochtonen, juist om het denken in zulke etnische verdelingen te doorbreken.

Hoe die betere wereld er precies uit moet gaan zien? En hoe we daar willen komen? Dat willen we gaandeweg en samen met anderen bedenken en bevechten. We willen daarbij linkse hokjes doorbreken, en voortbouwen op en kritisch omgaan met de ideeën en ervaringen van eerdere linkse bewegingen en initiatieven. De eerste stap is onszelf en onze strijd organiseren, want alleen zo zijn positieve veranderingen daadwerkelijk af te dwingen. **Doorbraak** zal zich de komende tijd vooral richten tegen racisme en migratiebeheersing. Wij strijden samen voor socialisme van onderop, en dus voor gelijke rechten voor iedereen en open grenzen, want de wereld is eveneens van iedereen.

Doorbraak Postbus 901, 7400 AX Deventer. www.doorbraak.eu.
Tel: 06 4120 61 67. **E-mail:** doorbraak@doorbraak.eu.
Op de hoogte blijven van Doorbraak activiteiten? Stuur een mailtje met daarin “Doorbraak Info”.

Tegen racisme en migratiebeheersing

De Fabel van de illegaal is een radicaal-linkse basisorganisatie. Sinds de oprichting in 1990 streven wij naar een vrij-socialistische, feministische en ecologisch duurzame samenleving. Dat kan alleen via een fundamentele omwenteling van de sociale en bezitsverhoudingen op wereldschaal. Centraal in onze politieke analyse staat de bevolkingspolitiek die staten voeren om de omvang en de ‘kwaliteit’ van de bevolking te beheersen, nodig om het kapitalisme optimaal te laten functioneren. Migratiebeheersing speelt daarbij een belangrijke rol.

De Fabel heeft de strijd tegen migratiebeheersing tot speerpunt gemaakt. Daarbij werken wij liefst samen met migranten en vluchtelingen. Die worden door de staat aan een rigide selectie onderworpen. Sommigen worden bruikbaar geacht en tijdelijk ingezet als arbeidskracht, anderen blijvend en die worden dan gedwongen tot integratie. Het merendeel wordt echter niet nuttig geacht en afgewezen. Zij worden vervolgens gedeporteerd of geïlegaliseerd. De “illegalen” worden uitgesloten van alle voorzieningen, uitgebuit in bedrijven en opgejaagd door de politie. Na arrestatie volgt opsluiting, deportatie of dumping in de illegaliteit. Het beleid is daarbij erg seksistisch. Vrouwen worden zelden als politiek vluchteling erkend, en de meesten krijgen slechts een afhankelijke verblijfsvergunning waardoor ze gedwongen worden om jarenlang bij hun man te blijven.

De overheid probeert de migratiebeheersing voortdurend effectiever te maken. Daarvan getuigen de invoer van het sof-nummer, de Koppelingswet, de nieuwe Vreemdelingenwet, de bouw van steeds meer illegalenbajessen, de razzia’s, de identificatieplicht, de gedwongen integratie en ook de “vrijwillige” terugkeer. In een poging dat beleid te rechtvaardigen komen politici en opiniemakers met allerlei labels over “illegalen” en “allochtonen”. Ze sluiten daarbij nauw aan bij het al veel langer levende racisme en nationalisme. Er ontstaat zo een klimaat waarin de gevestigde parlementaire politiek steeds verder afglijdt naar rechts. Bestaande extreem-rechtse groeperingen krijgen zo een steuntje in de rug.

Daad bij het woord

- De Fabel steunt zelforganisaties van migranten en vluchtelingen bij hun strijd voor gelijke rechten. Bekende voorbeelden uit het verleden zijn het kerkasiel van Iraanse vluchtelingen, de hongerstakingen van “witte illegalen”, en de acties van gevluchte Turkse dienstweigeraars.
- De Fabel steunt individuele illegalen via een spreekuur. Wij proberen afgesloten voorzieningen weer open te breken en werken tevens aan steunstructuren, zoals de stichting Gezondheidszorg Illegalen Leiden (GIL).
- De Fabel onderzoekt en bestrijdt alle aspecten van de migratiebeheersing. Onze speciale aandacht gaat momenteel uit naar de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en “vrijwillige” terugkeer.
- De Fabel onderzoekt en bestrijdt alle vormen van extreem-rechts, racisme en nationalisme. Onze speciale aandacht gaat nu uit naar de partij Nieuw Rechts. Daarnaast keren we ons tegen nazi’s, rechtse opiniemakers en religieuze fundamentalisten.
- De Fabel publiceert een gelijknamige tweemaandelijks krant tegen racisme. Wij brengen ook regelmatig brochures uit in de Gebladerte-reeks over uiteenlopende, voor links belangrijke thema’s. Daarnaast beheren wij een linkse bibliotheek met tienduizenden boeken, tijdschriften en knipsels over zeer uiteenlopende terreinen en vormen van linkse politieke strijd.

Steun aan illegalen

- Woon je in de Leidse regio, en heb je geen verblijfspapieren of ken je iemand zonder verblijfspapieren? Kom langs, of bel De Fabel
- voor gezondheidszorg. De Fabel kan maandag, woensdag en vrijdag tussen 14:00 en 17:00 uur een dokter, tandarts, de GGD, kraamhulp, maatschappelijk werk of psychische hulpverlening regelen. Al deze hulp kan gratis.
 - voor juridische en andere steun. De Fabel houdt iedere woensdag tussen 14:00 en 17:00 uur spreekuur. Je kan dan steun krijgen bij het vinden van een advocaat. Ook geeft De Fabel advies bij problemen rond trouwen of officieel samenwonen en bij allerlei andere problemen die samenhangen met het leven zonder verblijfsvergunning, en met uitsluiting en tegenwerking door instanties.

Krant tegen racisme

Voor minimaal € 18,00 per jaar ben je al Fabel-donateur en ontvang je onze tweemaandelijks krant gratis thuis. Minima kunnen volstaan met € 10,00. Overmaken op girorekening 95225 t.n.v. St. Gebladerte te Leiden o.v.v. “donatie”. Vermeld duidelijk je adres.

Lay-out: Zwart op Wit, Delft

Drukkerij: Albani, Den Haag

ISSN: 1566-158X

Oplage: 1.000

Wil je tussentijds per e-mail af en toe actie-aankondigingen en discussiestukken van De Fabel ontvangen? Stuur dan een e-mail naar <info@defabel.nl> met de tekst “Fabel Nieuws”.

Aftrekbare giften

De Fabel krijgt geen overheidssubsidie. Financiële bijdragen zijn zeer welkom. De Fabel is erkend als “algemeen nut beogende instelling”, waardoor giften aftrekbaar zijn van de belasting. Graag overmaken op girorekening 4418467 t.n.v. De Fabel van de illegaal te Leiden o.v.v. “gift”.

Adres

Koppenhinksteeg 2, 2312 HX Leiden

Tel: 071 512 7619

Fax: 071 513 4907

Bereikbaar maandag, woensdag en vrijdag: 14:00-17:00 uur

Spreekuur voor illegalen op woensdag: 14:00-17:00 uur

E-mail: <info@defabel.nl>

Fabel Website: <www.defabel.nl>

Fabel Archief: <www.gebladerte.nl>